

บริเวณบ้านเรือนริมน้ำมีจุดชมหิ่งห้อย ร้อยละ 16 ไม่มีหิ่งห้อยให้ชม ร้อยละ 73 เคยมีหิ่งห้อยให้ชม ร้อยละ 10

2.3.3 ผลกระทบต่อบ้านเรือนจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ผลกระทบต่อบ้านเรือนจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย วันและช่วงเวลาที่มีการชมหิ่งห้อยมากที่สุด

ตารางที่ 4.4 ผลกระทบต่อบ้านเรือนจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านได้รับผลกระทบจากการชมหิ่งห้อย	100	100
ได้รับผลกระทบ	37	37
ไม่ได้รับผลกระทบ	63	63
ท่านได้รับผลกระทบจากการพังของตลิ่ง	100	100
ได้รับผลกระทบ	44	44
ไม่ได้รับผลกระทบ	56	56
การชมหิ่งห้อยมีวันใดมากที่สุด		
วันศุกร์	72	72
วันเสาร์	87	87
วันอาทิตย์	85	85
วันอื่นๆ	10	10
เรือชมหิ่งห้อยผ่านหน้าบ้านท่านถึงเวลาใด	100	100
20.00 น.	5	5
21.00 น.	6	6
22.00 น.	5	5
23.00 น.	5	5

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) ผลกระทบต่อบ้านเรือนจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
23.00 น.ขึ้นไป	2	2
ไม่ระบุเวลา	38	38

จากตารางที่ 4.4 ผลกระทบต่อบ้านเรือนจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย ผลกระทบจากการชมหิ่งห้อย ชุมชนได้รับผลกระทบ ร้อยละ 37 ไม่ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 63

กระทบจากการฟังของตลิ่ง ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 44 ไม่ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 56 การชมหิ่งห้อยมีวันใดมากที่สุด วันศุกร์ ร้อยละ 72 วันเสาร์ ร้อยละ 87 วันอาทิตย์ ร้อยละ 85 วันอื่นๆ ร้อยละ 10

เรือชมหิ่งห้อยผ่านหน้าบ้านถึงเวลา 20.00 น. ร้อยละ 5 เวลา 21.00 น. ร้อยละ 6 เวลา 22.00 น. ร้อยละ 5 เวลา 23.00 น. ร้อยละ 5 เวลา 23.00 น.ขึ้นไป ร้อยละ 2 ไม่ระบุเวลาร้อยละ 38

2.3.4 ทศนคติของบ้านเรือนริมน้ำต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ตารางที่ 4.5 ทศนคติของบ้านเรือนริมน้ำต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	100	100
ไม่อยากจะให้มีเลย	2	2
เฉยๆ	21	21
มีได้แต่ต้องไม่สร้างผลกระทบ	43	43
เห็นด้วยควรมี	21	21
เห็นด้วยและอยากเข้าร่วม	8	8

ตารางที่ 4.5 ทศนคติของบ้านเรือนริมน้ำต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ไม่อยากจะให้มีเลย ร้อยละ 2 เฉยๆ ร้อยละ 21 มีได้แต่ต้องไม่สร้างผลกระทบ ร้อยละ 43 เห็นด้วยควรมี ร้อยละ 21 เห็นด้วยและอยากเข้าร่วม 8

2.3.5 ความรู้ของชุมชนริมน้ำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหิ่งห้อยและสิ่งแวดล้อม

ความรู้ของชุมชนริมน้ำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหิ่งห้อยและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.6 แสดงความรู้ของชุมชนริมน้ำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหิงห้อยและสิ่งแวดล้อม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของหิงห้อย	100	100
ไม่รู้เลย	40	40
รู้เล็กน้อย	28	28
รู้	27	27
รู้เป็นอย่างดี	2	2
รู้และสามารถอธิบายให้คนอื่นฟังได้	2	2
ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหิงห้อยจาก	100	100
จากการบอกต่อกันมา	60	60
อ่านจากหนังสือ	13	13
จากเอกสารราชการ	6	6
จากวิทยุชุมชน	1	1
ไม่ระบุ	20	20
ท่านมีความเห็นอย่างไรหากต้องเพิ่มจำนวนต้นลำพูในแม่น้ำลำคลอง	100	100
เห็นด้วยแต่สามารถขึ้นเองโดยธรรมชาติ	68	68
เห็นด้วยและพร้อมช่วยปลูก	25	25
ไม่เห็นด้วยเพราะจำนวนไม่ได้ลดลง	2	2
อื่นๆ	5	5
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการปลูกต้นไม้ เช่น ต้นลำพู , ต้นจาก บริเวณตลิ่งสามารถป้องกันการพังของตลิ่งได้ดีที่สุด	100	100
เห็นด้วย	95	95
ไม่เห็นด้วย	3	3
ไม่ระบุ	2	2

ตารางที่ 4.6 (ต่อ) แสดงความรู้ของชุมชนริมน้ำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหึ่งห้อยและสิ่งแวดล้อม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านคิดว่าคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำ เสียง อากาศ มีผลต่อจำนวนและการมีอยู่ ของหึ่งห้อย	100	100
เห็นด้วย	92	92
ไม่เห็นด้วย	5	5
ไม่ระบุ	3	3
ควรมีการกำหนดความเร็วของเรือหรือการใช้ เครื่องยนต์ในบางช่วงของเส้นทางการชม	100	100
เห็นด้วย	87	87
ไม่เห็นด้วย	9	9
ไม่ระบุ	4	4
การกำหนดแนวการชมหึ่งห้อย ควรห้ามเข้า ใกล้ต้นลำพูเกินกว่า 5 เมตร	100	100
เห็นด้วย	78	78
ไม่เห็นด้วย	15	15
ไม่ระบุ	7	7

จากตารางที่ 4.6 แสดงความรู้ของชุมชนริมน้ำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหึ่งห้อยและสิ่งแวดล้อม

ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของหึ่งห้อยไม่รู้เลย 40 รู้เล็กน้อย 28 รู้ 27 รู้เป็นอย่างดี 2 รู้ และสามารถอธิบายให้คนอื่นฟังได้ 2

ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของหึ่งห้อยจาก จากการบอกต่อกันมา ร้อยละ 60 อ่านจากหนังสือ ร้อยละ 13 จากเอกสารราชการ ร้อยละ 6 จากวิทยุชุมชน ร้อยละ 1 ไม่ระบุ ร้อย 20

ท่านมีความเห็นอย่างไรหากต้องเพิ่มจำนวนต้นลำพูในแม่น้ำลำคลอง เห็นด้วยแต่สามารถขึ้นเองโดยธรรมชาติ ร้อยละ 68 เห็นด้วยและพร้อมช่วยปลูก ร้อยละ 25 ไม่เห็นด้วยเพราะจำนวนไม่ได้ลดลง ร้อยละ 2 อื่นๆ ร้อยละ 5

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการปลูกต้นไม้ เช่น ต้นลำพู ,ต้นจาก บริเวณตลิ่งสามารถป้องกันการพังของตลิ่งได้ดีที่สุด เห็นด้วย ร้อยละ 95 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 3 ไม่ระบุ ร้อยละ 2

ท่านคิดว่าคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำ เสียง อากาศ มีผลต่อจำนวนและการมีอยู่ของหิ่งห้อย เห็นด้วย ร้อยละ 92 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 5 ไม่ระบุ ร้อยละ 3

ท่านควรมีการกำหนดความเร็วของเรือหรือการใช้เครื่องยนต์ในบางช่วงของเส้นทางชมเห็นด้วย ร้อยละ 87 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9 ไม่ระบุ ร้อยละ 4

ความเห็นในการกำหนดแนวการชมหิ่งห้อย ควรห้ามเข้าใกล้ต้นลำพูเกินกว่า 5 เมตร เห็นด้วย ร้อยละ 78 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15 ไม่ระบุ ร้อยละ 7

2.4 การศึกษาโครงการตัวอย่างการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในต่างประเทศ

หิ่งห้อยพบเห็นได้ในหลายประเทศทั่วโลกดังนั้นการศึกษาโครงการตัวอย่างการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในต่างประเทศจะทำให้เห็นตัวอย่างของการจัดการและรูปแบบของการท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อการชมหิ่งห้อยใน เมืองKuala Selangor ประเทศมาเลเซีย มีชื่อเสียงระดับโลกและเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยมีผู้กล่าวถึงไว้ว่าการเฝ้าดูหิ่งห้อยเหมือนประสบการณ์ที่ต้องมนต์สะกด ไม่มีอะไรเปรียบได้กับการล่องเรือไปแม่น้ำในยามค่ำคืนเพื่อจับภาพความมหัศจรรย์ของธรรมชาติแบบนั้น เวลาที่ดีที่สุดคือ 1-4 ชั่วโมง หลังจากพระอาทิตย์ตก (18.00 น. - 22.00 น.)

เมืองKuala Selangor ประเทศมาเลเซีย เป็นเมืองเงียบๆตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำ Selanger เป็นเมืองที่ยังคงมีวัฒนธรรมเก่าแก่ให้เห็นภายในชุมชน เช่น สุเหร่า ,สถานีขนส่งเก่า และร้านขายของซึ่งเป็นร้านค้าเก่าแก่ยังเป็นที่ยินยอมอยู่อย่างมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะคนจากกรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของประเทศมาเลเซีย จะเดินทางมาพักผ่อนในช่วงทุกสุดสัปดาห์เพื่อชมประภาคาร , ทุ่งพันธุ์พื้นเมือง Silverleaf และ หิ่งห้อยซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุด

ภาพที่ 4.24 แสดงแหล่งท่องเที่ยวใน เมืองKuala Selangor ประเทศมาเลเซีย

ภาพที่ 4.25 ประภาคารแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

มีการบริการที่พักในรูปแบบของโรงแรม, ที่พักริมแม่น้ำและที่พักในอุทยานแห่งชาติมีราซ ละเียดดังนี้ โรงแรมระดับ 3 ดาวอยู่เพียงแห่งเดียวในเมืองKuala Selangor ชื่อ The Palma Inn ค่าเช่าซาเลต์ประมาณ 108 RM. (ประมาณ 1,000 บาท) 2 คน ต่อ 1 คืน ภายในห้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกห้องน้ำในตัว , ตู้เย็น และ โทรทัศน์ และสระว่ายน้ำส่วนตัวขนาดเล็ก ซึ่งคุณสามารถพบ Silverleaf ในตอนเช้าอย่างใกล้ชิด บรรยากาศในโรงแรม The Palma Inn เงียบสงบ การชมหิ่งห้อยเป็นสิ่งดึงดูดที่สำคัญที่สุดทำให้นักท่องเที่ยวพักค้างคืนในเมือง Kuala Selangor โดยกิจกรรมเริ่มขึ้นเมื่อพระอาทิตย์ตกดินจะมีรถตู้มารับเพื่อเดินทางจากโรงแรมเพื่อไปดูหิ่งห้อยใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 นาทีโดยขึ้นเรือจาก Kampung Bukit Belimbing ล่องไปตามแม่น้ำ Selangor ตลอด 2 ชั่วโมงเป็นป่าในอุทยานแห่งชาติไม่มีผู้คนอยู่อาศัยทำให้มีดสนิท แม่น้ำจะลดเลี้ยวเข้าไปในป่า โดยเรือที่ใช้เครื่องยนต์ไฟฟ้า จะไม่ก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนหิ่งห้อยและไม่สร้างมลภาวะ เรือพาล่องไปตามกระแสน้ำเพื่อชมหิ่งห้อยที่เกาะอยู่ที่ต้น Berembang ที่ขึ้นอยู่ริมตลิ่งเหมือนต้นคลิสมาสที่ประดับไฟฟ้า บางตัวบินไปมา โดยคุณสามารถถ่ายภาพได้แต่ห้ามใช้ Flash ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จากนั้นเรือล่องกลับในเส้นทางเดิม

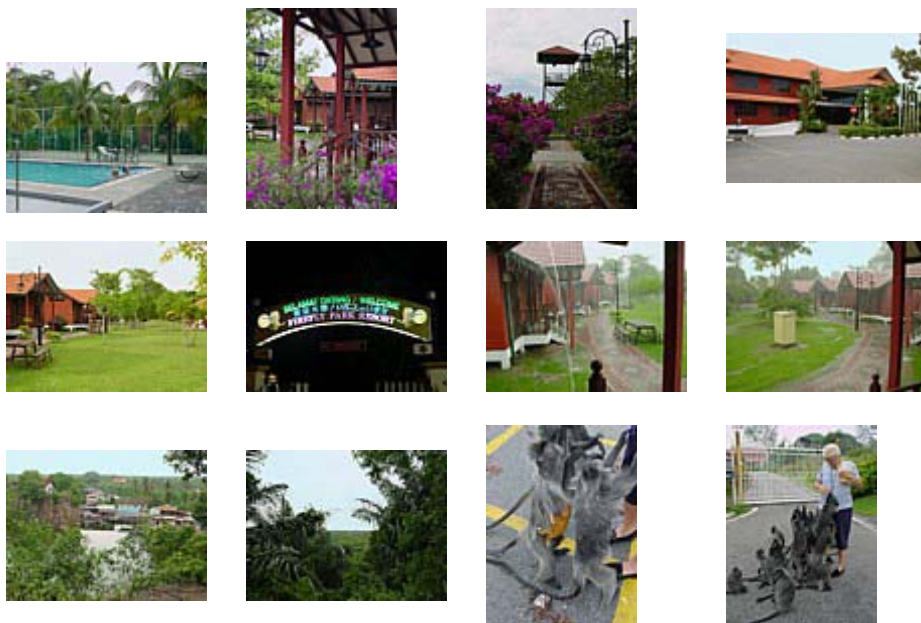

ภาพที่ 4.26 แสดงบรรยากาศการชมหิ่งห้อย

สถานที่สำคัญในการชมหิ่งห้อยในเมือง Kuala Selangor คือ Firefly Park Resort Kampung Bukit Belimbing มีการจัดเตรียมที่พักให้บริการเป็นและซาเลต์ริมแม่น้ำ Selangor ยังคงมีความใสสะอาดและมีปลามากมายหลายชนิด มีการออกแบบอย่างได้มาตรฐานและปลอดภัยโดยเฉพาะสำหรับเด็ก ตลอดแนวของ Firefly Park Resort Kampung Bukit Belimbing จะเป็นที่อยู่ของหิ่งห้อยซึ่งเกาะอยู่บนต้น Berembang ซึ่งถูกปลูกอยู่ริมตลิ่ง ทุกคืนจะมีเรือติดมอเตอร์ไฟฟ้านำนักท่องเที่ยวล่องไปตามแม่น้ำ Selangor อย่างเงียบๆ เพื่อได้ฟังเสียงธรรมชาติและชื่นชมกับแสงหิ่งห้อย

ภาพที่ 4.27 แสดงบรรยากาศแม่น้ำ Selangor

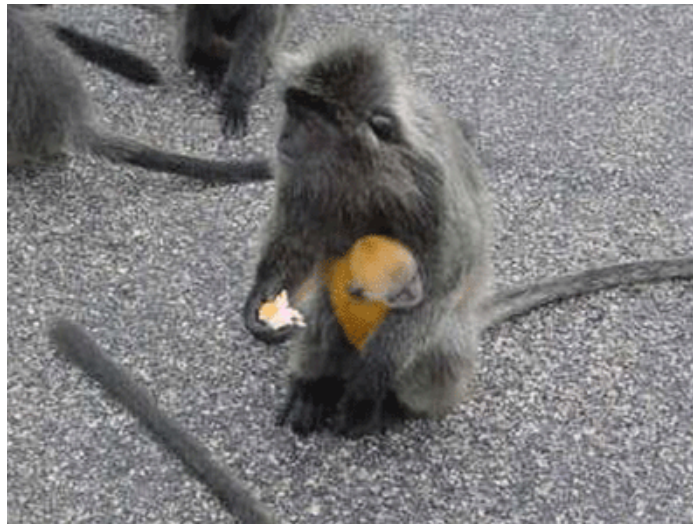
ภาพที่ 4.28 บรรยากาศใน Firefly Park Resort Kampung Bukit Belimbing

การคิดค่าบริการในการชมหิ่งห้อยไม่รวมที่พัก ประมาณ 180 บาท ต่อคน (รวมค่าเข้าชม, ค่าพาหนะและเครื่องดื่ม) หรือถ้าไปค้างคืนและชมหิ่งห้อย 2 ท่าน คิดเป็นแพ็คเกจ ราคาที่พัก 1 ห้อง 2 คืน ราคา ประมาณ 2,150 บาท ซึ่งราคานี้รวมค่าเข้าชม 2 ท่าน 360 บาทแล้ว สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ในจำนวนที่จำกัดต้องจองก่อนล่วงหน้า

ภาพที่ 4.29 บรรยากาศท่าเรือชมหิ่งห้อย

การบริการชมหิ่งห้อยอีกแห่งที่สำคัญคือในอุทยานแห่งชาติ Kuala Selangor มีบ้านพักบริการนอกจากจะชมหิ่งห้อยแล้วยังมีกิจกรรมดูนก สัตว์ที่พบบ่อยในพื้นที่อีกชนิดหนึ่ง นอกจากหิ่งห้อยคือ ลิงพันธุ์พื้นเมือง Silverleaf ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกสิ่งหนึ่ง

ภาพที่ 4.30 ลิงพันธุ์พื้นเมือง Silverleaf

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาโครงการตัวอย่างสามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้

- 1.ที่ตั้ง เป็นพื้นที่เมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและมีสิ่งก่อสร้างหรือสถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน

2. มีการจัดการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อยทางน้ำยามค่ำคืนเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมที่สำคัญและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการการท่องเที่ยวในพื้นที่
3. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเป็นประชากรจากเมืองหลวงและเดินทางมาในช่วงวันหยุดเช่นเดียวกัน
4. การจัดที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันคือ
 - โครงการตัวอย่างมีการจัดที่พักในรูปของโรงแรมและรีสอร์ทโดยไม่ได้สร้างรูปแบบเอกลักษณ์อาคารเฉพาะถิ่น รวมทั้งมีการแยกพื้นที่กันอย่างเด่นชัดต้องเดินทางต่อโดยรถใช้เวลา 10 นาที และมีรูปแบบที่เป็นโครงการบริการที่พักริมแม่น้ำซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีชมหิ้งห้อยในพื้นที่เดียวกันโดยรักษาสภาพแวดล้อมในโครงการให้มีความสมบูรณ์ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด
 - ในพื้นที่ศึกษามีการใช้แนวการจัดที่พักแบบ HOME STAY และในปัจจุบันมีการสร้างรูปแบบเป็นโรงแรมและรีสอร์ทที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่มีการจัดแบ่งแยกพื้นที่การบริการที่พักแก่นักท่องเที่ยวกับบริเวณอยู่อาศัยของหิ้งห้อย การพัฒนาพื้นที่ริมน้ำซึ่งเดิมเป็นแนวธรรมชาติและเป็นที่อยู่อาศัยของหิ้งห้อยเป็นที่พักนักท่องเที่ยวหรืออาคารบ้านเรือนอย่างต่อเนื่อง
5. การอยู่อาศัยของหิ้งห้อย คล้ายคลึงกันคือมีเป็นจำนวนมากและรวมกันเกาะอยู่บนต้นไม้เฉพาะประจำถิ่นซึ่งต้องปลูกอยู่ชานน้ำ โครงการตัวอย่างคือต้น Berembang ส่วนในพื้นที่ศึกษาคือต้นลำพู
6. เส้นทางชมหิ้งห้อย
 - โครงการตัวอย่างมีการแบ่งพื้นที่และอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นอุทยานแห่งชาติซึ่งดูแลและบริหารโดยภาครัฐ ซึ่งนอกจากชมหิ้งห้อยในยามค่ำคืนแล้วยังมีกิจกรรมการดูนกเสริมในตอนกลางวันอีกด้วยได้อย่างชัดเจน ลักษณะการชมไม่มีกิจกรรมต่อเนื่องกับกิจกรรมอื่นๆไปกลับซ้ำในเส้นทางเดิม
 - พื้นที่ศึกษาใช้การชมหิ้งห้อยเป็นกิจกรรมต่อเนื่องกับกิจกรรมตลาดน้ำ ใช้เส้นทางวิ่งเป็นวงกลมไปตามเส้นทางแม่น้ำที่มีผู้คนอยู่อาศัยและมีต้นลำพูขึ้นอยู่ริมน้ำในที่ดินของภาคเอกชนซึ่งสามารถพัฒนาพื้นที่ติดต้นไม้ ทำตลิ่งในรูปแบบต่างๆโดยภาครัฐยังไม่มีมาตรการที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบัน

7. รูปแบบของเรือที่ใช้ชมหิ่งห้อยก็มีความแตกต่างกัน

- โครงการตัวอย่างจะใช้เรือเพื่อกิจกรรมการชมหิ่งห้อย นั่งได้ไม่เกิน 4-6 คน ใช้เครื่องยกไฟฟ้าและแรงคน ไม่สร้างมลภาวะทางอากาศและทางเสียงรบกวนธรรมชาติและหิ่งห้อย จำนวนเรือมีจำกัดเนื่องจากการบริหารจัดการโดยภาครัฐ
- พื้นที่ศึกษาใช้เรือจากการประกอบอาชีพเดิมคือการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเรือมีขนาดใหญ่และเครื่องยนต์ที่มีกำลังสูง นำมาใช้ชมหิ่งห้อยทำให้มีเสียงดังและมีมลพิษ การบริหารจัดการนำชมโดยภาคเอกชนมีจำนวนมากกว่า 100 ลำ รอบในการนำชมตามความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งในปัจจุบันปรับปรุงรูปแบบเรือตามขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น เรือเมล์นั่งได้มากกว่า 20 คนต่อลำ

8. ข้อปฏิบัติในการนำชมมีความแตกต่างกัน

- โครงการตัวอย่างบริหารจัดการโดยภาครัฐทำให้มีการออกกฎระเบียบต่างๆได้ เช่น การห้ามใช้แฟลชในการถ่ายภาพ จำนวนคนการนำชมในแต่ละรอบเพื่อลดการใช้เสียง และการควบคุมมลพิษ การเข้าที่พักระหว่างล่องหน้าเนื่องจากมีจำนวนจำกัด
- พื้นที่ศึกษาบริหารจัดการโดยภาคเอกชน ไม่มีระเบียบในการชมที่เป็นรูปธรรมต่างคนต่างทำ ส่งเสียงดัง ถ่ายภาพด้วยแฟลช ใช้ไฟฉายเพื่อส่องดูตัวหิ่งห้อยหรือนก การเข้าพักและการชมไม่ต้องจองล่วงหน้า มีที่พักบริการเป็นจำนวนมากหลายรูปแบบและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆและไม่มีรูปแบบในการพัฒนา

ตอนที่ 3 ทศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของผู้ประกอบการ ต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ผลการสำรวจและศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการศึกษาศาสนาการณและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อย แนวทางการจัดการเส้นทางชมหิ่งห้อย ในส่วนของทศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของผู้ประกอบการต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยประกอบด้วย

3.1 สถานภาพผู้ประกอบการผู้ตอบแบบสอบถามทศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

3.2 แสดงทศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

3.3 ศักยภาพของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

3.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ประกอบการที่พักอาศัยอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 4.7 แสดงสถานภาพผู้ประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

สถานภาพ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	44	51.8
หญิง	41	48.2

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงสถานภาพผู้ประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มอายุ การศึกษา ภูมิลำเนาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

สถานภาพ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	12	14.1
30 – 34 ปี	11	12.9
35-39 ปี	5	5.9
40 – 44 ปี	15	17.6
45 – 49 ปี	14	16.5
50 ปีขึ้นไป	27	31.8
การศึกษา		
ประถมศึกษา	23	27.1
มัธยมศึกษา	20	23.5
อนุปริญญา	10	11.8
ปริญญาตรี	20	23.5
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	12	14.1
ภูมิลำเนา		
สมุทรสงคราม	78	91.8
จังหวัดอื่น ๆ	7	8.2

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงสถานภาพผู้ประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

สถานภาพ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม		
ต่ำกว่า 5 ปี	5	5.9
5-9 ปี	2	2.4
10 – 14 ปี	6	7.1
15 – 19 ปี	2	2.4
20 ปีขึ้นไป	70	82.2
จำนวนปีที่ท่านประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม		
ต่ำกว่า 5 ปี	71	83.51
5 – 9 ปี	11	12.94
10 – 14 ปี	2	2.35
15 – 19 ปี	0	0
20 ปีขึ้นไป	1	1.18

จากตารางที่ 4.7 แสดงสถานภาพผู้ประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.8 เพศหญิงร้อยละ 48.2

อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 14.1 อายุระหว่าง 30 – 34 ปี ร้อยละ 12.9 อายุระหว่าง 35-39 ปี ร้อยละ 5.9 อายุ 40 – 44 ปี ร้อยละ 17.6 อายุระหว่าง 45 – 49 ปี ร้อยละ 16.5 และอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 31.8

การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 27.1 มัธยมศึกษา ร้อยละ 23.5 อนุปริญญา ร้อยละ 11.8 ปริญญาตรี ร้อยละ 23.5 ปริญญาโทหรือสูงกว่า ร้อยละ 14.1

ภูมิลำเนา สมุทรสงคราม ร้อยละ 91.8 และจังหวัดอื่นๆ ร้อยละ 8.2

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 5.9 ระหว่าง 5 - 9 ปี ร้อยละ 2.4 ระหว่าง 10 – 14 ปี ร้อยละ 7.1 ระหว่าง 15 – 19 ปี ร้อยละ 2.4 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 82.3

จำนวนปีที่ท่านประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 83.51 5 – 9 ปี ร้อยละ 12.94 10 – 14 ปี ร้อยละ 2.35 15 – 19 ปี ร้อยละ 0 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.18

ตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
ลักษณะการดำเนินธุรกิจของท่านตรงกับข้อใด		
ธุรกิจขนาดเล็กภายในครอบครัว	49	57.6
ธุรกิจในรูปของบริษัท	12	14.1
ธุรกิจขนาดย่อมที่ทำร่วมกันในชุมชน	12	14.1
ธุรกิจที่เป็นลูกข่ายของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวรายใหญ่	9	10.6
ธุรกิจในรูปแบบอื่นๆ	3	3.6

จากตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ได้แก่ ธุรกิจขนาดเล็กภายในครอบครัว ร้อยละ 57.6 ธุรกิจในรูปแบบของบริษัท ร้อยละ 14.1 ธุรกิจขนาดย่อมที่ทำร่วมกันในชุมชน ร้อยละ 14.1 ธุรกิจที่เป็นลูกข่ายของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวรายใหญ่ ร้อยละ 10.6 ธุรกิจในรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 3.6

ตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะการจ้ดนำเที่ยวของผู้ประกอบการ

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
ลักษณะการจ้ดนำเที่ยวของท่านตรงกับข้อใด		
การขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยวว่าต้องการจะไปที่ไหน	51	60
จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวหลากหลายให้นักท่องเที่ยวเลือกตามความสะดวก	19	22.4
จัดเฉพาะโปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อชมหึ่งห้อยอย่างเดียวนั้น	10	11.8
อื่น ๆ	5	5.8

จากตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะการจ้ดนำเที่ยวของผู้ประกอบการ ได้แก่ การขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยวว่าต้องการจะไปที่ไหน ร้อยละ 60 จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวหลากหลายให้นักท่องเที่ยวเลือกตามความสะดวก ร้อยละ 22.4 จัดเฉพาะโปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อชมหึ่งห้อยอย่างเดียวนั้น ร้อยละ 11.8 อื่น ๆ ร้อยละ 5.8

ตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะสถานที่พักของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
ธุรกิจของท่านมีสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวลักษณะใด		
โรงแรม	1	1.2
รีสอร์ท	23	27.1
โฮมสเตย์	47	55.3
อื่น ๆ	12	14.1
ไม่มีที่พักให้นักท่องเที่ยว	2	2.4

จากตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะสถานที่พักของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ร้อยละ 1.2 รีสอร์ท ร้อยละ 27.1 โฮมสเตย์ ร้อยละ 55.3 อื่น ๆ ร้อยละ 14.1 และไม่มีที่พักให้นักท่องเที่ยว ร้อยละ 2.4

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการสามารถให้บริการด้านสถานที่พัก

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
จำนวนนักท่องเที่ยวที่ท่านสามารถให้บริการสถานที่พักได้		
1-10 คน	12	14.1
10-20 คน	15	17.6
20 – 30 คน	22	25.9
30 – 40 คน	12	14.1
40 – 50 คน	8	9.4
50 คนขึ้นไป	13	15.3
ไม่ระบุจำนวน	3	3.5

จากตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการสามารถให้บริการด้านสถานที่พัก ได้แก่ 1 – 10 คน ร้อยละ 14.1 10 - 20 คน ร้อยละ 17.6 20 – 30 คน ร้อยละ 25.9 30 – 40 คน ร้อยละ 14.1 40 – 50 คน ร้อยละ 9.4 50 คนขึ้นไป ร้อยละ 15.3 ไม่ระบุจำนวน ร้อยละ 3.5

ตารางที่ 4.12 แสดงการให้บริการอาหารของสถานประกอบการ

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
สถานประกอบการของท่านให้บริการด้านอาหารแก่นักท่องเที่ยวด้วยวิธีใด		
มีห้องอาหารหรือสวนอาหารอยู่ในสถานที่พัก	25	29.40
จัดเตรียมปรุงสำเร็จรูปมาจากสถานที่อื่นภายนอกสถานที่พัก	11	12.90
จ้างคนในชุมชนมาจัดทำอาหารบริการนักท่องเที่ยว	24	28.20
ไม่มีอาหารบริการแต่อย่างใด	18	21.20
ไม่ระบุลักษณะการให้บริการ	7	8.20

จากตารางที่ 4.12 แสดงการให้บริการอาหารของสถานประกอบการ ได้แก่ มีห้องอาหารหรือสวนอาหารอยู่ในสถานที่พัก ร้อยละ 29.4 จัดเตรียมปรุงสำเร็จรูปมาจากสถานที่อื่นภายนอกสถานที่พัก ร้อยละ 12.9 จ้างคนในชุมชนมาจัดทำอาหารบริการนักท่องเที่ยว ร้อยละ 28.2 ไม่มีอาหารบริการแต่อย่างใด ร้อยละ 21.2 และไม่ระบุลักษณะการให้บริการ ร้อยละ 8.2

ตารางที่ 4.13 แสดงการเป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน (N = 85)	ร้อยละ
การเป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยว		
ผู้ประกอบการเป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยว	27	31.8
ผู้ประกอบการไม่ได้เป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยว	55	64.7

จากตารางที่ 4.13 แสดงการเป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการเป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยว ร้อยละ 31.8 และผู้ประกอบการไม่ได้เป็นเจ้าของเรือท่องเที่ยว ร้อยละ 64.7

3.2 แสดงทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงครามแบ่งได้เป็น 2 ด้านคือ

ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ

ด้านการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม 2 ด้าน โดยรวม

แบบสอบถาม	N = 85		ระดับเห็นด้วย	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ	4.09	0.46	มาก	1
ด้านการมีส่วนร่วม	4.07	0.51	มาก	2
รวม	4.08	0.43	มาก	

จากตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม 2 ด้าน โดยรวมพบว่าเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ มีระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ

ข้อที่	ทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วม	N = 85		ระดับ เห็นด้วย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ	4.28	0.78	มาก	3
2.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมหิ่งห้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	4.28	0.84	มาก	3
3.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม	4.15	0.99	มาก	6
4.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหิ่งห้อย	3.67	0.93	มาก	10
5.	จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว	3.96	0.99	มาก	7
6.	เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย	4.26	0.80	มาก	5
7.	นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย	4.31	0.91	มาก	2
8.	ท่านพอใจกับรายได้ที่ได้รับเมื่อมีการจัดท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	3.71	0.96	มาก	9
9.	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้ยั่งยืน	4.44	0.82	มาก	1
10.	ผู้ประกอบการธุรกิจนำชมหิ่งห้อยมีการแข่งขันสูง	3.92	1.42	มาก	8
รวม		4.09	0.46	มาก	

จากตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ผู้ประกอบการมีทัศนคติและความพึงพอใจในระดับที่ เห็นด้วยมาก ทุกข้อ ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ($\bar{X} = 4.31$) นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.28$) จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมหิ่งห้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.28$) เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.26$) ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ($\bar{X} = 4.15$) จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.96$) ผู้ประกอบการธุรกิจนำชมหิ่งห้อยมีการแข่งขันสูง ($\bar{X} = 3.92$) ท่านพอใจกับรายได้ที่ได้รับเมื่อมีการจัดท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย ($\bar{X} = 3.71$) และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหิ่งห้อย ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วม	N = 85		ระดับ เห็นด้วย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
11.	การนำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้รับความร่วมมือจากคนในพื้นที่	3.71	1.02	มาก	8
12.	ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการชมหิ่งห้อยเป็นจำนวนมาก	3.60	1.11	มาก	9
13.	ลักษณะของเรือที่นำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันมีความเหมาะสมไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนที่เป็นเส้นทางเรือผ่าน	3.49	1.16	ปานกลาง	10
14.	ผู้ประกอบการเรือทุกกลุ่มควรจัดเส้นทางสำหรับนำชมหิ่งห้อยให้เป็นรูปแบบหรือเส้นทางเดียวกัน	3.98	1.07	มาก	7
15.	เรือที่นำชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษาธรรมชาติ ไม่ก่อมลพิษทางน้ำ ทางเสียงและไม่ทำลายความสงบของหิ่งห้อย	4.38	0.92	มาก	2
16.	ควรรวมกลุ่มผู้ประกอบการนำชมหิ่งห้อยในรูปแบบศูนย์รวมของอำเภอหรือจังหวัด	4.20	1.09	มาก	6
17.	ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว	4.31	0.96	มาก	4
18.	ควรสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น	4.32	0.89	มาก	3
19.	ควรจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน	4.46	0.73	มาก	1
20.	ควรคิดบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.26	1.00	มาก	5
รวม		4.07	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วย มาก ได้แก่ ควรจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือ เรือที่นำชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษาธรรมชาติ ไม่ก่อมลพิษทางน้ำ ทางเสียงและไม่ทำลายความสงบของหิ่งห้อย ($\bar{X} = 4.36$) ควรสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.32$) ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว ($\bar{X} = 4.31$) ควรคิดบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X} = 4.26$) ควรรวมกลุ่มผู้ประกอบการนำชมหิ่งห้อยในรูปศูนย์รวมของอำเภอหรือจังหวัด ($\bar{X} = 4.20$) ผู้ประกอบการเรือทุกกลุ่มควรจัดเส้นทางสำหรับนำชมหิ่งห้อยให้เป็นรูปแบบหรือเส้นทางเดียวกัน ($\bar{X} = 3.98$) การนำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้รับความร่วมมือจากคนในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.71$) และประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการชมหิ่งห้อยเป็นจำนวนมาก ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ลักษณะของเรือที่นำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันมีความเหมาะสมไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนที่เป็นเส้นทางเรือผ่าน ($\bar{X} = 3.49$)

3.3 ศักยภาพของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านตัวสินค้า
2. ด้านความเข้มแข็งของชุมชน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม และลำดับ 2 ด้าน โดยรวม

แบบสอบถาม	N = 85		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านตัวสินค้า	3.81	0.66	ดี	1
ด้านความเข้มแข็งของชุมชน	3.56	0.74	ดี	2
รวม	3.69	0.60	ดี	

จากตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม และลำดับ 2 ด้าน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับ ดี ทุกข้อ ได้แก่ ด้านตัวสินค้า ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ ด้านความเข้มแข็งของชุมชน ($\bar{X} = 3.56$)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยว
เส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านตัวสินค้า

ข้อที่	ศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ ในการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	N = 85		ระดับ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์	4.05	0.83	ดี	2
2.	ท่านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการ ท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	4.01	0.87	ดี	3
3.	ท่านมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว	3.90	0.87	ดี	5
4.	ท่านมีการดูแลคุณภาพสถานที่ท่องเที่ยว	3.91	1.05	ดี	4
5.	ท่านมีการดูแลสิ่งแวดล้อม	4.11	0.96	ดี	1
6.	ชุมชนมีการจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า	3.59	1.20	ดี	9
7.	แหล่งจำหน่ายสินค้ามีจำนวนมากเพียงพอ	3.82	1.14	ดี	6
8.	การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้น	3.75	1.13	ดี	7
9.	ตลาดจำหน่ายสินค้าดำเนินมาต่อเนื่อง ยาวนาน	3.71	1.23	ดี	8
10.	รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชนมี คุณภาพ	3.36	1.21	ปานกลาง	10
รวม		3.81	0.66	ดี	

จากตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านตัวสินค้า พบว่า อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.81$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อที่มีระดับศักยภาพในระดับ ดี ได้แก่ ประชาชนมีการดูแลสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.11$)
รองลงมาคือ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ($\bar{X} = 4.05$) ท่านใช้ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นประกอบการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย ($\bar{X} = 4.01$) ท่านมีการดูแลคุณภาพสถานที่
ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.91$) ท่านมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.90$) แหล่งจำหน่าย

สินค้ามีจำนวนมากเพียงพอ ($\bar{X} = 3.82$) การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.75$) ตลาดจำหน่ายสินค้าดำเนินมาต่อเนื่องยาวนาน ($\bar{X} = 3.71$) ชุมชนมีการจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

ข้อที่มีระดับศักยภาพในระดับปานกลาง ได้แก่ รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชนมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.36$)

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านความเข้มแข็งของชุมชน

ข้อที่	ศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำในการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	N = 85		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
11.	มีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว	3.58	1.17	ดี	6
12.	กลุ่ม/ชมรมได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ	3.58	1.17	ดี	6
13.	การจัดการท่องเที่ยวดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง	3.71	1.06	ดี	2
14.	การจัดการท่องเที่ยวมีการดำเนินการเป็นกระบวนการ	3.62	1.15	ดี	5
15.	การจัดการท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า	3.67	1.17	ดี	3
16.	มีหน่วยงานหรือกองทุนสนับสนุนการลงทุนการท่องเที่ยว	3.13	1.33	ปานกลาง	10
17.	มีเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น	3.41	1.20	ปานกลาง	9
18.	มีการลงทุนการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น	3.86	1.14	ดี	1
19.	กลุ่ม/ชมรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการในองค์กร	3.56	1.12	ดี	8
20.	การจัดการท่องเที่ยวมีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย	3.64	1.08	ดี	4
รวม		3.56	0.74	ดี	

จากตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนที่อยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับได้แก่ มีการลงทุนการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ การจัดการท่องเที่ยวดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.71$) การจัดการท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า ($\bar{X} = 3.67$) การจัดการท่องเที่ยวมีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย ($\bar{X} = 3.64$) การจัดการท่องเที่ยวมีการดำเนินการเป็นกระบวนการ ($\bar{X} = 3.62$) มีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.58$) กลุ่ม/ชมรมได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.58$) ชมรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการในองค์กร ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนที่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้แก่ กลุ่ม/มีเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.41$) มีหน่วยงานหรือกองทุนสนับสนุนการลงทุนการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.13$)

ตอนที่ 4 ทศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ผลการสำรวจและศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการศึกษาสถานการณ์และการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อย แนวทางการจัดการเส้นทางชมหิ่งห้อย ในส่วนของทศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยแบ่งออกได้ดังนี้

4.1 สถานภาพประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามทศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

4.2 แสดงทศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

4.3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ

4.4 ศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 4.20 แสดงสถานภาพประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ทศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	152	100
ชาย	74	48.7
หญิง	78	51.3

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) แสดงสถานภาพประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะ ทักษะ ความพึงพอใจและ
การมีส่วนร่วม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	152	100
ต่ำกว่า 30 ปี	21	13.8
30 – 34 ปี	11	7.2
35-39 ปี	12	7.9
40 – 44 ปี	11	7.2
45 – 49 ปี	14	9.2
50 ปีขึ้นไป	83	54.6
การศึกษา	152	100
ประถมศึกษา	76	50
มัธยมศึกษา	38	25
อนุปริญญา	14	9.2
ปริญญาตรี	11	7.2
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	0	0
อื่น ๆ	13	8.6
ภูมิลำเนา	152	100
สมุทรสงคราม	144	94.7
จังหวัดอื่น ๆ	8	5.3

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) แสดงสถานภาพประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะคิด ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม	152	100
ต่ำกว่า 5 ปี	5	3.3
5-9 ปี	1	0.7
10 – 14 ปี	3	2
15 – 19 ปี	9	5.9
20 ปีขึ้นไป	134	88.1

จากตารางที่ 4.20 แสดงสถานภาพประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะคิด ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 48.7 เพศหญิงร้อยละ 51.3

อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 13.8 อายุระหว่าง 30 – 34 ปี ร้อยละ 7.2 อายุระหว่าง 35-39 ปี ร้อยละ 7.9 อายุ 40 – 44 ปี ร้อยละ 7.2 อายุระหว่าง 45 – 49 ปี ร้อยละ 9.2 และอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 54.6

การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 50 มัธยมศึกษา ร้อยละ 25 อนุปริญญา ร้อยละ 9.2 ปริญญาตรี ร้อยละ 7.2 ปริญญาโทหรือสูงกว่า ร้อยละ 0 อื่นๆ ร้อยละ 8.6

ภูมิลำเนา สมุทรสงคราม ร้อยละ 94.7 และจังหวัดอื่นๆ ร้อยละ 5.3

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 3.3 ระหว่าง 5 - 9 ปี ร้อยละ 0.7 ระหว่าง 10 – 14 ปี ร้อยละ 2 ระหว่าง 15 – 19 ปี ร้อยละ 5.9 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 88.1

4.2 แสดงทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงครามแบ่งได้เป็น 2 ด้านคือ

ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ

ด้านการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม 2 ด้าน โดยรวม

แบบสอบถาม	N = 152		ระดับเห็นด้วย	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ	3.80	0.56	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วม	4.10	0.71	มาก	1
รวม	3.95	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม 2 ด้าน โดยรวมพบว่าเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม มีระดับความเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือด้านทัศนคติและความพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ

ข้อที่	ทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วม	N = 152		ระดับ เห็นด้วย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ	3.18	1.40	ปานกลาง	10
2.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมหิ่งห้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	4.20	0.94	มาก	1
3.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม	4.20	0.91	มาก	1
4.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหิ่งห้อย	3.81	1.10	มาก	6
5.	จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว	4.06	0.91	มาก	5
6.	เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย	4.12	0.84	มาก	3
7.	นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย	3.28	1.22	ปานกลาง	8
8.	ท่านพอใจกับรายได้ที่ได้รับเมื่อมีการจัดท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	3.28	1.20	ปานกลาง	8
9.	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้ยั่งยืน	4.11	1.04	มาก	4
10.	ผู้ประกอบการธุรกิจนำชมหิ่งห้อยมีการแข่งขันสูง	3.70	1.22	มาก	7
รวม		3.80	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ข้อที่มีทัศนคติและความพึงพอใจในระดับที่ เห็นด้วยมาก ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมหิ่งห้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.20$) และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาได้แก่ เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.12$) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.11$) จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.06$) ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวงจรชีวิตของหิ่งห้อย ($\bar{X} = 3.81$) ผู้ประกอบการธุรกิจนำชมหิ่งห้อยมีการแข่งขันสูง ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

ข้อที่มีทัศนคติและความพึงพอใจในระดับที่ เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ ท่านพอใจกับรายได้ที่ได้รับเมื่อมีการจัดท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย ($\bar{X} = 3.28$) และนักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วม	N = 152		ระดับ เห็นด้วย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
11.	การนำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้รับความร่วมมือจากคนในพื้นที่	3.98	0.98	มาก	8
12.	ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการชมหิ่งห้อยเป็นจำนวนมาก	3.72	1.23	มาก	10
13.	ลักษณะของเรือที่นำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันมีความเหมาะสมไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนที่เป็นเส้นทางเรือผ่าน	3.95	1.13	มาก	9
14.	ผู้ประกอบการเรือทุกกลุ่มควรจัดเส้นทางสำหรับนำชมหิ่งห้อยให้เป็นรูปแบบหรือเส้นทางเดียวกัน	4.01	0.94	มาก	7
15.	เรือที่นำชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษาธรรมชาติ ไม่ก่อมลพิษทางน้ำ ทางเสียงและไม่ทำลายความสงบของหิ่งห้อย	4.27	1.00	มาก	2
16.	ควรรวมกลุ่มผู้ประกอบการนำชมหิ่งห้อยในรูปแบบศูนย์รวมของอำเภอหรือจังหวัด	4.07	0.98	มาก	6
17.	ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว	4.19	0.99	มาก	5
18.	ควรสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น	4.34	0.85	มาก	1
19.	ควรจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน	4.25	0.83	มาก	3
20.	ควรคิดบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4.22	0.96	มาก	4
รวม		4.10	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วย มาก ทุกข้อ ได้แก่ ควรสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือเรือที่นำชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษารธรรมชาติ ไม่ก่อมลพิษทางน้ำ ทางเสียงและไม่ทำลายความสงบของหิ่งห้อย ($\bar{X} = 4.27$) ควรจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน ($\bar{X} = 4.25$) ควรคิดบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X} = 4.22$) ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว ($\bar{X} = 4.19$) ควรรวมกลุ่มผู้ประกอบการนำชมหิ่งห้อยในรูปศูนย์รวมของอำเภอหรือจังหวัด ($\bar{X} = 4.07$) ผู้ประกอบการเรือทุกกลุ่มควรจัดเส้นทางสำหรับนำชมหิ่งห้อยให้เป็นรูปแบบหรือเส้นทางเดียวกัน ($\bar{X} = 4.01$) การนำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้รับความร่วมมือจากคนในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.98$) ลักษณะของเรือที่นำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันมีความเหมาะสมไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนที่เป็นเส้นทางเรือผ่าน ($\bar{X} = 3.95$) และประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการชมหิ่งห้อยเป็นจำนวนมาก ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

4.3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการ ท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ

ตารางที่ 4.24 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ	179	100
ผู้ประกอบการท่องเที่ยว	15	8.5
ผู้ประกอบการบ้านพัก	48	27.1
ผู้ประกอบการเรือจ้าง	18	10.2
ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น	4	2.3
องค์กรและหน่วยงานราชการ	1	0.6
ประชาชน	90	50.8
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	179	100
ชาย	92	51.7
หญิง	86	48.3

จากตารางที่ 4.24 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ร้อยละ 8.5 ผู้ประกอบการบ้านพัก ร้อยละ 27.1 ผู้ประกอบการเรือจ้าง ร้อยละ 10.2 ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ร้อยละ 2.3 องค์กรและหน่วยงานราชการ ร้อยละ 0.6 ประชาชน ร้อยละ 50.8

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยอายุ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยและรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย
1. อายุ	48.02 ปี
2. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	5.73 ปี
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	10,520 บาท

จากตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยอายุ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยและรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ พบว่า อายุผู้ตอบแบบสอบถามเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 48.02 ปี ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย 5.73 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,520 บาท

4.4 ศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านตัวสินค้า
2. ด้านความเข้มแข็งของชุมชน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยว
เส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม และลำดับ 2 ด้าน โดยรวม

แบบสอบถาม	N = 179		ระดับศักยภาพ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านตัวสินค้า	3.76	0.71	ดี	1
ด้านความเข้มแข็งของชุมชน	3.47	0.80	ปานกลาง	2
รวม	3.62	0.67	ดี	

จากตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม และลำดับ 2 ด้าน โดยรวมพบว่าอยู่ใน
ระดับ ดี ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านตัวสินค้า มีศักยภาพอยู่ในระดับ ดี
($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ ด้านความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยว
เส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านตัวสินค้า

ข้อที่	ศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ ในการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	N = 179		ระดับ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์	3.98	0.95	ดี	2
2.	ท่านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการ ท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย	3.85	0.99	ดี	4
3.	ท่านมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว	3.75	1.05	ดี	5
4.	ท่านมีการดูแลคุณภาพสถานที่ท่องเที่ยว	3.94	1.07	ดี	3
5.	ท่านมีการดูแลสิ่งแวดล้อม	4.18	0.92	ดี	1
6.	ชุมชนมีการจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า	3.56	1.20	ดี	9
7.	แหล่งจำหน่ายสินค้ามีจำนวนมากเพียงพอ	3.68	1.19	ดี	7
8.	การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้น	3.71	1.16	ดี	6
9.	ตลาดจำหน่ายสินค้าดำเนินมาต่อเนื่อง ยาวนาน	3.66	1.20	ดี	8
10.	รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชนมี คุณภาพ	3.33	1.23	ปานกลาง	10
รวม		3.76	0.71	ดี	

จากตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านตัวสินค้า พบว่า อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.76$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อที่มีระดับศักยภาพในระดับ ดี ได้แก่ ประชาชนมีการดูแลสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.18$)
รองลงมาคือ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ($\bar{X} = 3.98$) ท่านมีการดูแล
คุณภาพสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.94$) ท่านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย
($\bar{X} = 3.85$) ท่านมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.75$) การจำหน่ายสินค้ามี
ปริมาณที่เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.71$) แหล่งจำหน่ายสินค้ามีจำนวนมากเพียงพอ ($\bar{X} = 3.68$) ตลาด

จำหน่ายสินค้าดำเนินมาต่อเนื่องยาวนาน ($\bar{X} = 3.66$) ชุมชนมีการจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ข้อที่มีระดับศักยภาพในระดับปานกลาง ได้แก่ รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชน มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม ด้านความเข้มแข็งของชุมชน

ข้อที่	ศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำในการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	N = 179		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
11.	มีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว	3.43	1.26	ปานกลาง	7
12.	กลุ่ม/ชมรมได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ	3.46	1.23	ปานกลาง	6
13.	การจัดการท่องเที่ยวดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง	3.74	1.04	ดี	1
14.	การจัดการท่องเที่ยวมีการดำเนินการเป็นกระบวนการ	3.58	1.12	ดี	3
15.	การจัดการท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า	3.51	1.16	ดี	4
16.	มีหน่วยงานหรือกองทุนสนับสนุนการลงทุนการท่องเที่ยว	3.09	1.30	ปานกลาง	10
17.	มีเงินทุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น	3.50	1.09	ดี	5
18.	มีการลงทุนการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น	3.74	1.12	ดี	1
19.	กลุ่ม/ชมรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการในองค์กร	3.35	1.19	ปานกลาง	9
20.	การจัดการท่องเที่ยวมีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย	3.43	1.16	ปานกลาง	8
รวม		3.45	0.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ้งห้อยสมุทรสงคราม ด้านความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนที่อยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับได้แก่ การจัดการท่องเที่ยวดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.74$) และมีการลงทุนการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือ การจัดการท่องเที่ยวมีการดำเนินการเป็นกระบวนการ ($\bar{X} = 3.58$) การจัดการท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า ($\bar{X} = 3.51$) และมีเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนที่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้แก่ กลุ่ม/ชมรมได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.46$) มีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.43$) การจัดการท่องเที่ยวมีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย ($\bar{X} = 3.43$) กลุ่ม/ชมรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการในองค์กร ($\bar{X} = 3.35$) มีหน่วยงานหรือกองทุนสนับสนุนการลงทุนการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.09$)

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการบริโภคและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการสำรวจและศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการศึกษาสถานการณ์และการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อย พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวต่อการชมหิ่งห้อยต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยแบ่งออกได้ดังนี้

5.1 สถานภาพนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม

5.2 แสดงลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

5.3 แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

5.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา รายได้ อาชีพ สถานภาพ

ตารางที่ 4.29 แสดงสถานภาพข้อมูลส่วนบุคคลคนนักท่องเที่ยว

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	174	45.9
หญิง	205	54.1

ตารางที่ 4.29 (ต่อ) แสดงสถานภาพผู้ตอบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 24 ปี	132	34.7
25 – 40 ปี	138	36.5
41 – 55 ปี	81	21.4
56 ปีขึ้นไป	28	7.4
ภูมิภาค		
กรุงเทพมหานคร	141	37.0
ภาคเหนือ	32	8.5
ภาคกลาง	171	45.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	18	4.8
ภาคใต้	17	4.5
การศึกษาขั้นสูงสุด		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	58	15.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวะ	102	27.0
ปริญญาตรี	186	48.9
สูงกว่าปริญญาตรี	33	8.7

ตารางที่ 4.29 (ต่อ) แสดงสถานภาพผู้ตอบสนองตาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	165	43.9
10,000 – 30,000 บาท	150	39.0
30,000 – 50,000 บาท	45	12.0
มากกว่า 50,000 บาท	19	5.1
อาชีพของท่าน		
รับราชการ /วิสาหกิจ	75	19.8
บริษัทเอกชน	116	30.6
ประกอบอาชีพส่วนตัว	84	22.2
อื่นๆ (โปรดระบุ)	104	27.4
สถานภาพการสมรส		
โสด	196	51.7
แต่งงาน	163	43.0
หย่าร้าง	13	3.4
แยกกันอยู่	5	1.3
ไม่ตอบ	2	0.5

จากตารางที่ 4.29 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 379 คน เพศ ชาย ร้อยละ 45.9 หญิง ร้อยละ 54.1 อายุต่ำกว่า 24 ปี ร้อยละ 34.7 อายุ 25 – 40 ปี ร้อยละ 36.5 อายุ 41 – 55 ปี ร้อยละ 21.4 อายุ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.4

ภูมิลำเนาอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 37.0 ภาคเหนือ ร้อยละ 8.5 ภาคกลาง ร้อยละ 45.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 4.8 ภาคใต้ ร้อยละ 4.5

การศึกษาชั้นสูงสุด ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 15.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวะ ร้อยละ 27.0 ปริญญาตรี ร้อยละ 48.9 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 8.7

รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 43.9 รายได้ 10,000 – 30,000 บาท ร้อยละ 39.0 รายได้ 30,000 – 50,000 บาท ร้อยละ 12.0 รายได้มากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 5.1

อาชีพผู้ตอบแบบสอบถาม รับราชการ / วิชากิจ ร้อยละ 19.8 บริษัทเอกชน ร้อยละ 30.6 ประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 22.2 อื่นๆ ร้อยละ 27.4

สถานภาพการสมรส โสด ร้อยละ 51.7 แต่งงาน ร้อยละ 43.0 หย่าร้าง ร้อยละ 3.4 แยกกันอยู่ ร้อยละ 1.3 ไม่ตอบ ร้อยละ 0.5

5.2 แสดงลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 4.30 แสดงเหตุผลการเลือกมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลใดที่ทำให้ท่านเลือกมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม		
ชื่อของ	138	36.4
ล่องเรือชมหิ่งห้อย	149	39.3
ชมวัดและโบราณสถานต่างๆ	46	12.2
ชมวิถีชีวิตพื้นบ้านและรับประทานอาหาร พื้นบ้าน	27	7.1
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	14	3.7
อื่นๆ (โปรดระบุ)	5	1.3

จากตารางที่ 4.30 แสดงเหตุผลการเลือกมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ ชื่อของ ร้อยละ 36.4 ล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 39.3 ชมวัดและโบราณสถานต่างๆ ร้อยละ 12.2 ชมวิถีชีวิตพื้นบ้านและรับประทานอาหารพื้นบ้าน ร้อยละ 7.1 เยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 3.7 อื่น ๆ ร้อยละ 1.3

ตารางที่ 4.31 แสดงกิจกรรมที่เลือกทำเมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม กิจกรรมใดที่ท่านเลือกทำเป็นครั้งแรก		
ชมวัด/โบราณสถาน	94	24.9
ล่องเรือชมหิ่งห้อย	101	26.7
ชื่อของ	34	9.0
รับประทานอาหารพื้นบ้าน	48	12.7
ถ่ายรูป	37	9.8
ชมวิถีชีวิตพื้นบ้าน	35	9.3
อื่น ๆ (อาทิ เยี่ยมญาติ/เพื่อน)	29	7.7

จากตารางที่ 4.31 แสดงกิจกรรมที่เลือกทำเมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ ชมวัด/โบราณสถาน ร้อยละ 29.6 ล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 20.9 ชื่อของ ร้อยละ 8.6 รับประทานอาหารพื้นบ้าน ร้อยละ 11.8 ถ่ายรูป ร้อยละ 11.2 ชมวิถีชีวิตพื้นบ้าน ร้อยละ 8.6 อื่น ๆ ร้อยละ 8.6

ตารางที่ 4.32 แสดงลักษณะการมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อย		
เดินทางมาเที่ยวคนเดียว	37	9.8
เดินทางมากับครอบครัว/เพื่อน	271	71.7
เดินทางมากับคณะนำเที่ยว/บริษัทนำเที่ยว	70	18.5

จากตารางที่ 4.32 แสดงลักษณะการมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ เดินทางมาเที่ยวคนเดียว ร้อยละ 9.8 เดินทางมากับครอบครัว/เพื่อน ร้อยละ 71.7 เดินทางมากับคณะนำเที่ยว/บริษัทนำเที่ยว 18.5

ตารางที่ 4.33 แสดงลักษณะความคิดเห็นต่อการล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เมื่อท่านได้ยินเกี่ยวกับการล่องเรือชมหิ่งห้อย ท่านคิดถึงสิ่งใด		
วัฒนธรรมไทย	72	19.0
ทิวทัศน์	227	60.1
วิถีชีวิต	71	18.8
กีฬาพื้นบ้าน	5	1.3
อื่นๆ (โปรดระบุ)	3	0.8

จากตารางที่ 4.33 แสดงลักษณะความคิดเห็นต่อการล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ วัฒนธรรมไทย ร้อยละ 19.0 ทิวทัศน์ ร้อยละ 60.1 วิถีชีวิต ร้อยละ 18.8 กีฬาพื้นบ้าน ร้อยละ 1.3 อื่นๆ ร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.34 แสดงลักษณะเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยที่นักท่องเที่ยวเลือกล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านล่องเรือชมหิ่งห้อยในเส้นทางใด		
คลองอัมพวา	238	64.0
คลองผีหลอก	54	14.5
คลองประชาชื่น	21	5.6
คลองปลายโพรง	39	10.5
ตลาดน้ำท่าคา	11	3.0
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	9	2.4

จากตารางที่ 4.34 แสดงลักษณะเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยที่นักท่องเที่ยวเลือกล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ คลองอัมพวา ร้อยละ 64.0 คลองผีหลอก ร้อยละ 14.5 คลองประชาชมชื่น ร้อยละ 5.6 คลองปลายโพรงรัง ร้อยละ 10.5 ตลาดน้ำท่าคา ร้อยละ 3.0 อื่น ๆ ร้อยละ 2.4

ตารางที่ 4.35 แสดงลักษณะจำนวนครั้งการชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมาล่องเรือชมหิ่งห้อยเป็นครั้งที่เท่าไร		
ครั้งแรก	228	61.8
2 – 3 ครั้ง	105	28.5
4 – 5 ครั้ง	12	3.3
มากกว่า 5 ครั้ง	24	6.4

จากตารางที่ 4.35 แสดงลักษณะจำนวนครั้งการชมหิ่งห้อย ได้แก่ ครั้งแรก ร้อยละ 61.8 2 – 3 ครั้ง ร้อยละ 28.5 4 – 5 ครั้ง ร้อยละ 3.3 มากกว่า 5 ครั้ง ร้อยละ 6.4

ตารางที่ 4.36 แสดงลักษณะประเภทของสื่อที่เสนอข้อมูลการล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับการล่องเรือชมหิ่งห้อยจากสื่อประเภทใด		
โทรทัศน์	166	44.4
วิทยุ	20	5.3
อินเทอร์เน็ต	49	13.1
นิตยสาร/หนังสือพิมพ์/สื่อสิ่งพิมพ์	22	5.9
ญาติ/เพื่อน	111	29.7
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	6	1.6

จากตารางที่ 4.36 แสดงลักษณะประเภทของสื่อที่เสนอข้อมูลการลงเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ โทรทัศน์ ร้อยละ 44.4 วิทยุ ร้อยละ 5.3 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 13.1 นิตยสาร/หนังสือพิมพ์/สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 5.9 ญาติ/เพื่อน ร้อยละ 29.7 อื่น ๆ ร้อยละ 1.6

ตารางที่ 4.37 แสดงระยะเวลาที่พัก/เที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ท่านพัก/เที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม		
1 วัน	175	46.6
2 - 3 วัน	166	44.1
4 - 5 วัน	22	5.9
มากกว่า 5 วัน	13	1.4

จากตารางที่ 4.37 แสดงระยะเวลาที่พัก/เที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ 1 วัน ร้อยละ 46.6 2 - 3 วัน ร้อยละ 44.1 4 - 5 วัน ร้อยละ 5.9 มากกว่า 5 วัน ร้อยละ 1.4

ตารางที่ 4.38 แสดงลักษณะการเลือกที่พักเมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านเลือกที่พักแบบใดเมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม		
บ้านพักแบบโฮมสเตย์ (Home stay)	183	48.3
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	90	23.7
ไม่ได้พักค้างคืน	106	30.0

จากตารางที่ 4.38 แสดงลักษณะการเลือกที่พักเมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ บ้านพักแบบโฮมสเตย์ (Home stay) ร้อยละ 48.3 บ้านญาติ/บ้านเพื่อน ร้อยละ 23.7 ไม่ได้พักค้างคืน ร้อยละ 30.0

ตารางที่ 4.39 แสดงความพึงพอใจในเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความพึงพอใจในเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยนี้ในระดับใด		
พึงพอใจมาก	110	29.4
พึงพอใจ	230	61.5
พึงพอใจปานกลาง / เฉยๆ	31	8.3
ไม่พึงพอใจ	2	0.5
ไม่พึงพอใจมาก	1	0.3

จากตารางที่ 4.39 แสดงความพึงพอใจในเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ พึงพอใจมาก ร้อยละ 29.4 พึงพอใจ ร้อยละ 61.5 พึงพอใจปานกลาง / เฉยๆ ร้อยละ 8.3 ไม่พึงพอใจ ร้อยละ 0.5 ไม่พึงพอใจมาก ร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.40 แสดงความคิดเห็นต่อเส้นทางน้ำว่ามีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านคิดว่าเส้นทางนี้เหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสมที่สุด	106	28.3
เหมาะสม	217	54.1
ปานกลาง/เฉยๆ	46	12.3
ยังไม่เหมาะสม	5	1.3
ไม่เหมาะสมที่สุด	0	0

จากตารางที่ 4.40 แสดงความคิดเห็นต่อเส้นทางน้ำว่ามีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย ได้แก่ เหมาะสมที่สุด ร้อยละ 28.3 เหมาะสม ร้อยละ 54.1 ปานกลาง/เฉยๆ ร้อยละ 12.3 ยังไม่เหมาะสม ร้อยละ 1.3 ไม่เหมาะสมที่สุด ร้อยละ 0

ตารางที่ 4.41 แสดงความพึงพอใจโดยรวมต่อการเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามและการชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามและการชมหิ่งห้อยอยู่ในระดับใด		
พึงพอใจมาก	120	32.3
พึงพอใจ	208	55.9
พึงพอใจปานกลาง / เฉยๆ	37	9.9
ไม่พึงพอใจ	7	1.9
ไม่พึงพอใจมาก	0	0

จากตารางที่ 4.41 แสดงความพึงพอใจโดยรวมต่อการเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามและการชมหิ่งห้อย ได้แก่ พึงพอใจมาก ร้อยละ 32.3 พึงพอใจ ร้อยละ 55.9 พึงพอใจปานกลาง / เฉยๆ ร้อยละ 9.9 ไม่พึงพอใจ ร้อยละ 1.9 ไม่พึงพอใจมาก ร้อยละ 0

ตารางที่ 4.42 แสดงเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยเส้นทางใดเหมาะสมที่สุด

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
กรณีที่ท่านล่องเรือชมหิ่งห้อยมากกว่า 1 เส้นทาง ท่านคิดว่าเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยเส้นทางใดเหมาะสมที่สุด		
คลองอัมพวา	144	39.7
คลองผีหลอก	120	33.1
คลองประชาชื่น	20	5.5
คลองปลายโพรง	42	11.6
ตลาดน้ำท่าคา	18	5.0
อื่นๆ (โปรดระบุ).	19	5.1

จากตารางที่ 4.42 แสดงเส้นทางล่องเรือชมหิ่งห้อยเส้นทางใดเหมาะสมที่สุด ได้แก่ คลองอัมพวา ร้อยละ 39.7 คลองผีหลอก ร้อยละ 33.1 คลองประชาชื่น ร้อยละ 5.5 คลองปลายโพรง ร้อยละ 11.6 ตลาดน้ำท่าคา ร้อยละ 5.0 อื่นๆ ร้อยละ 5.1

ตารางที่ 4.43 แสดงความคิดเห็นจะกลับมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านคิดจะกลับมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อยอีกหรือไม่		
กลับมาและล่องเรือชมหิ่งห้อยอีกแน่นอน	203	53.8
กลับมาอีกแต่ไม่ล่องเรือชมหิ่งห้อย	67	17.8
ไม่แน่ใจ	103	27.3
ไม่กลับมาอีก	4	1.1

จากตารางที่ 4.43 แสดงความคิดเห็นจะกลับมาเที่ยวสมุทรสงครามและล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ กลับมาและล่องเรือชมหิ่งห้อยอีกแน่นอน ร้อยละ 53.8 กลับมาอีกแต่ไม่ล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 17.8 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 27.3 ไม่กลับมาอีก ร้อยละ 1.1

ตารางที่ 4.44 แสดงการบริการและการอำนวยความสะดวก

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านคิดว่าการบริการและการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างไร		
ดีมาก	83	21.4
ดี	236	62.4
ปานกลาง	55	14.6
ไม่ดี	1	0.3
ไม่ดีย่างมาก ควรปรับปรุง	3	0.8

จากตารางที่ 4.44 แสดงการบริการและการอำนวยความสะดวก ได้แก่ ดีมาก ร้อยละ 21.4 ดี ร้อยละ 62.4 ปานกลาง ร้อยละ 14.6 ไม่ดี ร้อยละ 0.3 ไม่ดีอย่างมาก ควรปรับปรุง ร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.45 แสดงความเหมาะสมของพาหนะที่ใช้ล่องเรือชมหิ่งห้อย

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ท่านคิดว่าพาหนะที่ใช้ล่องเรือชมหิ่งห้อยเหมาะสมมากน้อยแค่ไหน		
เหมาะสมมาก	78	21.0
เหมาะสม	239	64.6
ปานกลาง / เฉยๆ	46	12.4
ไม่เหมาะสม	6	1.6
ไม่เหมาะสมอย่างมาก	1	0.3

จากตารางที่ 4.45 แสดงความเหมาะสมของพาหนะที่ใช้ล่องเรือชมหิ่งห้อย ได้แก่ เหมาะสมมาก ร้อยละ 21.0 เหมาะสม ร้อยละ 64.6 ปานกลาง / เฉยๆ ร้อยละ 12.4 ไม่เหมาะสม ร้อยละ 1.6 ไม่เหมาะสมอย่างมาก ร้อยละ 0.3

5.3 แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงครามแบ่งได้เป็น 3 ด้านคือ

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการให้บริการ

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม 3 ด้าน โดยรวม

แบบสอบถาม	N = 187		ระดับ ความพึงพอใจ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	4.03	0.65	มาก	1
ด้านการให้บริการ	3.90	0.54	มาก	2
ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	3.77	0.64	มาก	3
รวม	3.90	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม 3 ด้าน โดยรวมพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ($\bar{X} = 3.90$) และ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านแหล่งท่องเที่ยว

ข้อที่		N = 187		ระดับ ความพึงพอใจ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ความสวยงาม	4.04	0.72	มาก	2
2.	ความดั้งเดิม/ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	4.08	0.72	มาก	1
3.	คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว	4.01	0.76	มาก	4
4.	ความน่าสนใจ	4.03	0.79	มาก	3
รวม		4.03	0.65	มาก	

จากตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ความดั้งเดิม/ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ ความสวยงาม ($\bar{X} = 4.04$) ความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.03$) และ คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการ

ข้อที่		N = 187		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	การให้การต้อนรับและการมีมิตรภาพ	4.04	0.70	มาก	1
2.	การให้บริการด้านข้อมูลทางการท่องเที่ยว	3.83	0.73	มาก	6
3.	ความสะดวกในการเดินทาง	3.89	0.72	มาก	4
4.	ความสะอาดของร้านค้า, ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว	3.92	0.68	มาก	2
5.	อาหารอร่อยมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา	3.92	0.74	มาก	2
6.	ความเหมาะสมของราคา	3.92	0.78	มาก	2
7.	ความหลากหลายของสินค้า	3.91	0.77	มาก	3
8.	การให้บริการของยานพาหนะในแหล่งท่องเที่ยว	3.91	0.76	มาก	3
9.	การดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.84	0.75	มาก	5
รวม		3.90	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการ โดยรวมพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การให้การต้อนรับและการมีมิตรภาพ ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาได้แก่ ความสะอาดของร้านค้า, ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.92$) อาหารอร่อยมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา ($\bar{X} = 3.92$) ความเหมาะสมของราคา ($\bar{X} = 3.92$) ความหลากหลายของสินค้า ($\bar{X} = 3.91$) การให้บริการของยานพาหนะในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.91$)) ความสะดวกในการเดินทาง (3.89) การดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.84$) การให้บริการด้านข้อมูลทางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ข้อที่		N = 187		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	การจัดการดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	3.80	0.80	มาก	2
2.	การมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว	3.84	0.70	มาก	1
3.	ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.80	0.79	มาก	2
4.	การพัฒนาและการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	3.75	0.79	มาก	3
5.	การป้องกันการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว	3.69	0.79	มาก	4
รวม		3.77	0.64	มาก	

จากตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีคามพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.84$) การจัดการดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.80$) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.80$) การพัฒนาและการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.75$) และการป้องกันการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

ตอนที่ 6 รูปแบบภูมิทัศน์ของเส้นทางท่องเที่ยวในการชมหิ่งห้อยในปัจจุบันและรูปแบบเรือที่เหมาะสม

จากผลการศึกษาที่ 1-5 พบว่า ปัจจัยหลักที่ต้องคำนึงถึงในการพิจารณารูปแบบของภูมิทัศน์ในเส้นทางชมหิ่งห้อยคือ การมีอยู่ของหิ่งห้อยซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติทำให้ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของวงจรชีวิตของหิ่งห้อยกับระบบนิเวศ

ตารางที่ 4.50 แสดงรูปแบบกายภาพบนเส้นทางท่องเที่ยว

ลักษณะกายภาพทั่วไปบนเส้นทางท่องเที่ยว	รูปแบบกายภาพทั่วไปบนเส้นทางท่องเที่ยว
ลักษณะที่ 1 ตัวบ้านติดชิดริมน้ำ มีตลิ่ง ไม่มีตลิ่ง บ้านยกพื้น บ้านไม่ยกพื้น	
ลักษณะที่ 2 มีพื้นที่ว่างระหว่างตัวบ้านกับริมน้ำ มีตลิ่ง ไม่มีตลิ่ง บ้านยกพื้น บ้านไม่ยกพื้น	
ลักษณะที่ 3 เป็นพื้นที่สวน ต้นไม้ขึ้นหนาแน่น เช่น ต้นจาก ต้นมะพร้าว ต้นลำพู ต้น ฝ้ายผี ต้นโกกงาง ต้นเสม ต้นเหืองปลาหมอ	

การปรับปรุงรูปแบบภูมิทัศน์บริเวณริมน้ำในเส้นทางชมหิ่งห้อย

จากการสำรวจรูปแบบของพรางกันน้ำหรือตลิ่งในพื้นที่ศึกษาพบมีลักษณะ 5 รูปแบบสรุปข้อดี ข้อจำกัด และ ลักษณะเฉพาะของแต่ละรูปแบบของเขื่อนเพื่อป้องกันตลิ่งพัง จากการศึกษางานวิจัยการออกแบบพรางกันน้ำของ อาจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์ ได้ดังนี้

1. เขื่อนเข็มพืด (Sheet-Piling Wall)

ข้อดี

ใช้พื้นที่บนเขื่อนได้

สามารถก่อสร้างได้รวดเร็ว และไม่ต้องปิดกั้นลำน้ำเวลาก่อสร้าง

ข้อจำกัด

ตัวเขื่อนดูไม่สวยงาม แข็งกระด้างเป็นกำแพง

การเชื่อมต่อระหว่างพื้นดินและพื้นน้ำถูกตัดขาดจากกันมาก

ลักษณะเฉพาะ

การก่อสร้างโดยการตอกเข็มแล้วใช้แผงกันดิน

สามารถใช้กับดินทุกชนิด โดยเฉพาะดินอ่อน

ภาพที่ 4.31 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนเข็มพืดที่พบในพื้นที่

ภาพที่ 4.32 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนเข้มน้ำกัดกำลังก่อสร้างเพิ่มเติมที่พบในพื้นที่

2. เขื่อนโครงสร้างเอียง

- เหมาะกับพื้นที่ที่มีตลิ่งเอียงและใช้ได้กับดินทุกชนิด
- ใช้คาดผิวธรรมชาติด้วยวัสดุท้องถิ่นหรือพืชพรรณคลุมดิน
- สามารถสร้างได้เร็วและใช้ได้นานและก่อสร้างโดยไม่ต้องปิดกั้นลำน้ำ
- อนุรักษ์ชีวิตทั้งบนบกและในน้ำ ไม่บดบังภูมิทัศน์

ข้อดี

ราคาถูกกว่าเขื่อนโครงสร้างตรงและการก่อสร้างและดูแลรักษาง่าย

ให้ความรู้สึกเชื่อมต่อน้ำกับพื้นดินมากกว่า

มุมมองช่วงน้ำลดจะเปิดกว้างกว่าเขื่อนโครงสร้างตรง

ข้อจำกัด

เสียพื้นที่ไปกับตัวเขื่อนมาก โดยเฉพาะในกรณีที่มีตลิ่งสูงก็จะต้องใช้พื้นที่ในแนวราบมากตามไป

ด้วย

เกิดการยื่นล้ำเข้าไปในลำน้ำ เพราะความลาดของตัวเขื่อน

ข้อเสนอแนะ

การคาดผิวด้วยหิน วัสดุธรรมชาติ หรือวัสดุในท้องถิ่น จะทำให้เขื่อนดูเป็นธรรมชาติ กลมกลืนมากขึ้น

สามารถออกแบบควบคู่ไปกับวัสดุพืชพันธุ์ทำให้ดูเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ลักษณะเฉพาะ

- สามารถใช้กับดินได้ทุกชนิด แต่ต้องทำการปรับความลาดเอียงให้เหมาะสม คือ ดินแข็ง 1:2 ดินปานกลาง 1:2.5 ดินอ่อน 1:3

ภาพที่ 4.33 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนโครงสร้างเอียงที่พบในพื้นที่

3. เขื่อนโครงสร้างขั้นบันได

- เหมาะสมกับลำน้ำที่มีระดับน้ำสูง-ต่ำ ต่างกันมาก
- เหมาะกับพื้นที่ที่ยอมให้น้ำท่วมพื้นที่ด้านหน้าเขื่อนได้บางฤดู
- เหมาะกับตลิ่งที่ลาดเอียงและต้องการใช้พื้นที่บนตัวเขื่อน
- เหมาะกับตลิ่งที่มีพื้นที่ทำตัวเขื่อนมากกว่าโครงสร้างตรง

ภาพที่ 4.34 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนโครงสร้างขั้นบันไดที่พบในพื้นที่

4. เชื่อนหินทิ้ง

เงื่อนไขและความเหมาะสม

เหมาะกับพื้นที่ที่มีตลิ่งเอียง แต่ไม่สูงมาก โดยมีความลาดชันน้อยกว่า 1:3

เหมาะกับแม่น้ำที่มีความกว้างเพราะตัวเขื่อนจะยื่นเข้าไปในลำน้ำ

ทนการกัดเซาะของคลื่นได้

ข้อดี

ทำได้ง่าย โดยที่ไม่ต้องใช้ช่างฝีมือปรับความลาดเอียงให้มีเสถียรภาพ

ก่อสร้างสะดวก ราคาถูก

ข้อจำกัด

ต้องใช้พื้นที่

ภาพที่ 4.35 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนหินทิ้งที่พบในพื้นที่

5. เขื่อนธรรมชาติ

เงื่อนไขและความเหมาะสม

บริเวณที่ต้องการเก็บรักษาสภาพธรรมชาติไว้

สภาพตลิ่งเดิมต้องสามารถทนการกัดเซาะได้จนเป็นที่น่าพอใจหรือเก็บรักษาเพื่อการอนุรักษ์

ความทนทานต่อการกัดเซาะของคลื่นขึ้นอยู่กับวัสดุพืชพันธุ์ที่ใช้

ข้อดี

รักษาระบบนิเวศของธรรมชาติให้เหมือนเดิม

คงทน ยั่งยืน มีผลกระทบน้อย

ค่าใช้จ่ายน้อยเพราะไม่ต้องทำการก่อสร้างสิ่งใด

มีความต่อเนื่องของพื้นดินและพื้นน้ำ ก่อให้เกิดความสวยงาม

ลักษณะเฉพาะ

สามารถใช้งานพื้นที่ที่รมน้ำได้บางลักษณะ

ภาพที่ 4.36 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนธรรมชาติที่พบในพื้นที่

ภาพที่ 4.37 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนธรรมชาติที่พบในพื้นที่

ภาพที่ 4.38 แสดงภาพรูปแบบเขื่อนธรรมชาติที่พบในพื้นที่

จากผลจากการสำรวจข้างต้นพบว่ารูปแบบของภูมิทัศน์บนเส้นทางชมหิ่งห้อยมีหลายลักษณะดังนั้นต้องวิเคราะห์ถึงรูปแบบที่ดีที่สุดผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์วงจรชีวิตของหิ่งห้อยเปรียบเทียบกับเชิงพื้นที่ทำให้ทราบถึงความเชื่อมโยงของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของหิ่งห้อยกับการพัฒนาภูมิทัศน์ของเส้นทางท่องเที่ยวคือ

ระยะที่ 1 ของวงจรชีวิตหิ่งห้อยเป็นระยะของ การวางไข่ซึ่งตัวเต็มวัยจะไข่บนดิน กิ่งไม้ หรือบนใบหญ้า ดังนั้นปัจจัยที่จำเป็นคือ ต้องมีพื้นที่ดินชายน้ำ ต้นไม้ และ พืชคลุมดิน

ระยะที่ 2 จากไข่จะเป็นตัวหนอน เป็นตัวห้ำอาศัยฝังตัวอยู่ในสัตว์จำพวกหอยแล้วดูดกินเป็นอาหาร ซึ่งหอยจะใช้ชายนํ้าที่มีดินเลน ต้นไม้ รากไม้ อาศัยเป็นที่อยู่ ดังนั้นปัจจัยที่จำเป็นคือ ซึ่งคุณภาพน้ำจะเป็นตัวแปรที่สำคัญของจำนวนหอย ดินเลน ต้นไม้

ระยะที่ 3 จากตัวหนอนกลายเป็นดักแด้ จะฝังตัวอยู่ในดิน ใบไม้ที่ทับถมกันบริเวณชายน้ำ ดังนั้นปัจจัยที่จำเป็นคือ ต้องมีพื้นที่ดินชายน้ำ ต้นไม้ และ พืชคลุมดิน

ระยะเวลาจากระยะที่ 1-3 นี้ใช้เวลาประมาณ 1 - 2 ปี

ระยะที่ 4 จากดักแด้เป็นตัวเต็มวัยมีอายุเพียง 2-3 สัปดาห์ หรือประมาณ 14 วัน กินน้ำค้างเป็นอาหารทั้งเพศผู้และเพศเมีย มีแสงทั้งในเพศผู้และเพศเมียแต่ในเพศผู้จะสว่างกว่าเนื่องจากมีแสง 2 ปล้อง ส่วนในเพศเมียมีเพียงปล้องเดียว ซึ่งหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงครามจากการสำรวจในเวลากลางคืนที่มีการชมหิ่งห้อยจะพบเกาะกันเป็นกลุ่มใหญ่อยู่บนต้นลำพูเท่านั้นและจะไม่บินเนื่องจากเป็นสายพันธุ์น้ำกร่อย ดังนั้นปัจจัยที่จำเป็นคือ ต้องมีคุณภาพน้ำและอากาศดี ไม่มีมลพิษและสิ่งรบกวน มีพื้นที่ดินชายน้ำ มีต้นไม้ใหญ่โดยเฉพาะต้นลำพู และ พืชคลุมดิน

คุณภาพอากาศที่ดี ไม่มีมลพิษในด้านต่าง ๆ ครอบคลุม

ระยะที่ 4 ตัวเต็มวัย กินน้ำค้างเป็นอาหาร

ภาพที่ 4.39 ภาพแสดงความสัมพันธ์ของวงจรชีวิตของหิ่งห้อยกับสภาพภูมิทัศน์

จากการสำรวจความเข้าใจของคนในพื้นที่เกี่ยวกับวงจรชีวิตของหิ่งห้อยเป็นลักษณะจากบอกเล่าและเชื่อว่าต้นลำพูสามารถขึ้นเองได้ตามธรรมชาติ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ารูปแบบของเขื่อนริมตลิ่งมีผลกับการเพิ่มและลดจำนวนของต้นลำพูน้ำซึ่งรวมถึงต้นลำพูด้วย รากอากาศของต้นลำพูนั้นเป็นแหล่งที่อยู่ของห้อยและลำต้นเป็นที่อยู่อาศัยของตัวเต็มวัยซึ่งให้แสงสว่าง

ภาพที่ 4.40 แสดงผลดิบของต้นลำพู

ภาพที่ 4.41 แสดงรากอากาศของต้นลำพู

6.3 รูปแบบเรือท้องเตี้ยวมนิ่งห้อยที่เหมาะสม

รูปแบบของเรือที่พบอยู่ในปัจจุบันนั้นเป็นพาหนะหลักของคนตั้งแต่อดีตของจังหวัดสมุทรสงครามเนื่องจากใช้เส้นทางคมนาคมทางน้ำเป็นหลักในการเดินทาง จังหวัดสมุทรสงครามนอกจากจะมีแม่น้ำแม่กลองเป็นเส้นทางหลักแล้ว ยังมีลำคลองที่เกิดตามธรรมชาติ และลำขุดขึ้นเชื่อมแม่น้ำแม่กลองไปสู่คลองต่าง ๆ ในจังหวัด และเชื่อมต่อไปยังแม่น้ำของจังหวัดใกล้เคียง เช่น แม่น้ำท่าจีนที่จังหวัดสมุทรสาครแม่น้ำเพชรบุรีที่จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ในฤดูน้ำหลากยังสามารถใช้คูคลองร่องสวนเป็นเส้นทางเดินเรือขนาดเล็ก เช่น เรือลำปั่น เรือมาดที่ใช้พายและแจวลัดเลาะไปมาติดต่อกันภายในจังหวัด เส้นทางเดินเรือจากจังหวัดสมุทรสงครามไปยังจังหวัดใกล้เคียงเรือที่มีใช้กันในลุ่มแม่น้ำแม่กลองในอดีตมีเครื่องประจำเรือที่นำเรือเคลื่อนที่ไปข้างหน้า ได้แก่ พาย แจว ถ่อ ใบเรือขนาดเล็กจะใช้คนนั่งพาย เรือขนาดใหญ่จะใช้คนยืนแจว สำหรับถ่อและใบจะใช้กับเรือแจวที่กระแสน้ำพัดไปข้างหน้า เมื่อลมปะทะใบ เรือพายบางชนิดก็ใช้ใบได้เหมือนกัน เรือที่ใช้ถ่อค้ำไปจะแล่นเลี้ยวทวนน้ำไปตามริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่ความยาวของถ่อค้ำกับริมตลิ่งให้เรือเคลื่อนที่ไปข้างหน้า

เรือที่พบในปัจจุบันยังเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ที่สำคัญในอดีตคือ เมื่อคราวเสด็จประพาสต้นของรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2447 (ร.ศ. 123) นั้น เวลาจะเสด็จประพาสมิให้ใครรู้ว่าเสด็จไป ทรงเรือมาดเก้ง 4 แจวลำหนึ่ง เรือนั้นลำเดียวไม่พอบรรทุกเครื่องครว จึงทรงซื้อเรือมาดประทุน 4 แจวที่แม่น้ำอ้อม แขวงจังหวัดราชบุรีลำหนึ่ง โปรดให้เจ้าหมื่นเสมอใจราชเป็นผู้คุมเครื่องครวไปในเรือนั้น เจ้าหมื่นเสมอใจราช ชื่อ อัน จึงทรงดำรัสเรียกเรือลำนั้นว่าเรือตาอัน เรียกเร็ว ๆ เสียงเลื่อนเป็น เรือตัน นายทรงอาณุภาพหรือสมเด็จพระยาตำราญราชานุภาพทรงเล่าไว้ว่า

...เวลาบ่าย วันนี้ทรงเรือมาด 4 แจว เรือไฟเล็กลากล่องน้ำไปประพาสในแม่น้ำอ้อม เรือลำเดียวอยู่ข้างจะยัดเยียด จึงมีพระราชประสงค์จะหาซื้อเรือ 4 แจว สำหรับตามเรือมาดพระที่นั่งสักลำหนึ่ง... ไปจนถึงวัดเพลง จึงซื้อเรือมาดประทุน 4 แจว ได้ลำ 1 พระราชทานชื่อว่า “เรือตัน”

เรือมาด ที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องเสด็จประพาสต้นนั้น เป็นเรือเก่าแก่ที่ชาวบ้านใช้พายค้าขายมาตั้งแต่สมัยโบราณ เรือมาดเป็นเรือขุดมีลักษณะท้องกลม ขุดจากไม้ซุง ส่วนมากเป็นไม้ตะเคียนเพราะเป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ที่หาได้ไม่ยาก ในสมัยก่อนมีหลายขนาด ขนาดเล็กใช้พายไปมาขนาดกลางใช้แจว 2 แจว หรือใช้ถ่อ ถ้าลำใหญ่ไม่ปูพื้นกลางลำมีแต่แคร่หัว – ท้ายจะใช้บรรทุกข้าวเปลือก ฟืน ไม้ ฯลฯ มีแจวหัว 2 แจวและแจวท้าย 2 แจว หลังคามีเก้ง

การเสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2447 (ร.ศ. 123) ได้เสด็จทรงเรือ
 ฉลอมที่จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อเสด็จประพาสเมืองเพชรบุรี เรือฉลอมแล่นไปออกจากปากอ่าวแม่
 กลอง เสด็จพระองค์ภา (พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดม
 ศักดิ์) ทรงเป็นกัปตันถือท้ายเรือพระที่นั่ง และมีเรือฉลอมแล่นไปในขบวนเสด็จ 3 ลำด้วยกัน เมื่อถึง
 ปากน้ำบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จึงเสด็จลงเรือศรีอยุธยาแล่นขึ้นไปตามแม่น้ำเพชรบุรีจนถึงจังหวัด
 เพชรบุรี

ตารางที่ 4.51 แสดงประเภทเรือบริการชมหิ่งห้อย

ประเภทของเรือที่ใช้ในการชมหิ่งห้อย	รูปแบบและลักษณะของเรือ
เรือมอด	
เรือแม่ล(แท็กซี)	
เรือหางยาว	
เรืออีป้าป	
เรือประเภทอื่นๆ	

การพิจารณารูปแบบเรือที่เหมาะสมที่นำมาใช้ชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม มีข้อสรุปและปัจจัยในการพิจารณาดังนี้

- ความเห็นของนักท่องเที่ยวพึงพอใจกับรูปแบบเรือในปัจจุบัน
- รูปแบบเรือในปัจจุบันเป็นเรือที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของชาวบ้าน สำหรับการเดินทางและการขนส่งสินค้าทางการเกษตร โดยกิจกรรมการนำชมหิ่งห้อยเป็นรายได้เสริม
- มีเป็นเรือนำเที่ยวเป็นส่วนน้อยที่จัดทำขึ้นมาใหม่และนำชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว

แต่ปัญหาที่ยังคงปรากฏคือปัญหาการรบกวนของเสียง มลภาวะ อัตราความเร็ว และ กฎกติกาของเรือแต่ละลำในการนำชม ช่วงเวลาที่เหมาะสม

6.4 การศึกษาโครงการตัวอย่างรูปแบบเรือเพื่อการท่องเที่ยวทางน้ำในประเทศ

การท่องเที่ยวทางน้ำในจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อการชมหิ่งห้อยในปัจจุบันใช้เรือซึ่งเป็นพาหนะหลักในวิถีชีวิตเดิม แต่สิ่งที่เป็นปัญหาในปัจจุบันคือ เสียง ของเรือที่วิ่งในยามค่ำคืนรบกวนชาวบ้านที่อยู่ริมแม่น้ำลำคลองที่เป็นเส้นทางท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการใช้เรือเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นซึ่งมีวิธีการที่สามารถลดเสียงได้อย่างได้ผลและไม่ส่งกระทบถึงการใช้ชีวิตของคนในพื้นที่เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทาง

การท่องเที่ยวทางน้ำในจังหวัดเชียงใหม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ที่มีบทบาทอย่างเห็นได้ชัดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ 3 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,785 ไร่ อาณาเขต : ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลสันผีเสื้อ ,ทิศใต้ ติดกับ เทศบาลนครเชียงใหม่ ,ทิศตะวันตก ติดกับ แม่น้ำปิง และ ทิศตะวันออก ติดกับลำน้ำแม่ขาว มีประชากร 6,174 คน

องค์กรปกครองส่วนตำบลฟ้าฮ่ามควรศึกษาเป็นแนวทางตัวอย่างเนื่องจากได้ถูกยกเป็นตัวอย่างการดำเนินการโดยท้องถิ่นในการฟื้นฟูชุมชนริมน้ำ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ "กลยุทธ์ฟื้นฟูชุมชนเมืองริมน้ำ"เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2546 จัดโดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยอบต.ฟ้าฮ่าม ได้มีนโยบายในการรักษาสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำปิงเนื่องจากปัญหากานบุกรุกที่ดินริมน้ำ และการเน่าเสียของแม่น้ำปิง โดยจัดให้มีกิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกของชาวบ้านเช่น กิจกรรมการสืบชะตาแม่น้ำปิงซึ่งเป็นการนำวัฒนธรรมเข้ามามีถึงชาวบ้านให้เข้ามาร่วมกิจกรรม โดยสอดแทรกการปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของแม่น้ำปิง ซึ่งเป็นคลังอาหาร เป็นสายเลือดควรค่าแก่การรักษา

อบต.ฟ้าฮ่ามดำเนินโครงการ พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมริมแม่น้ำปิง โดยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ เช่น รักษาต้นไม้เดิม และสร้างพังกันน้ำเพื่อป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง ทำทางเท้า ทางจักรยาน เลียบแม่น้ำปิง สวนสาธารณะ สวนสุขภาพ ลานกีฬา สนามเด็กเล่น นอกจากนี้ยังจัดให้มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นบ้านให้นักท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก รวมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำของแม่น้ำปิงที่กลับมาได้รับความนิยม และมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาชาวบ้านและพิพิธภัณฑ์อนุรักษ์สัตว์น้ำจัดพร้อมกำหนดเขตอนุรักษ์ปลา โดยโครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ 2542 จนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 4.42 แสดงกิจกรรมการสืบสานวิถีฮ่อฝ่งปิง

ภาพที่ 4.43 แสดงกิจกรรมคืนชีวิตสู่ลำแม่น้ำปิง

ภาพที่ 4.44 แสดงบรรยากาศริมแม่น้ำปิง

ภาพที่ 4.45 แสดงบรรยากาศริมแม่น้ำปิง

การท่องเที่ยวทางน้ำเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง การดำเนินการควบคุมของ อบต.ฟ้าฮ่ามและกรมเจ้าท่า ให้เรือทุกลำต้องใส่หม้อพักที่ตัวเครื่องหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าท่อไอเสีย โดยภายในจะบรรจุใยแก้ว ทำให้เสียงเบา ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ราคาถูก และไม่ลดกำลังเครื่องยนต์อีกด้วย

ภาพที่ 4.46 แสดงรูปแบบเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง

ภาพที่ 4.47 แสดงรูปแบบเรือท่องเที่ยวแม่น้ำปิง

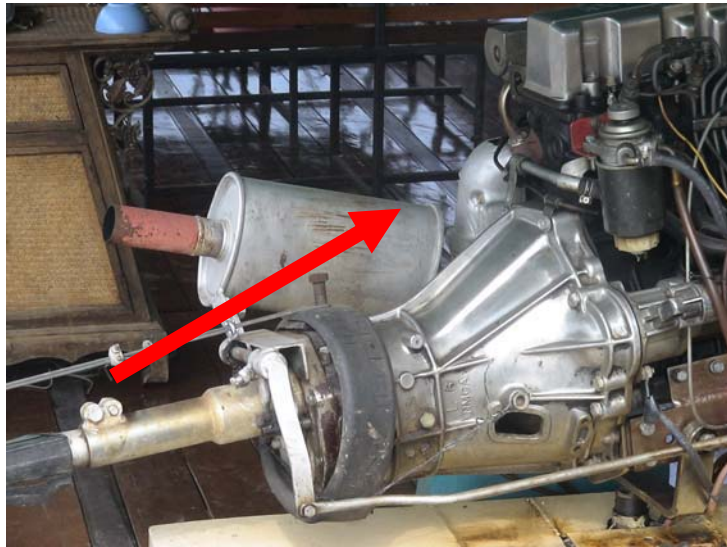
ภาพที่ 4.48 แสดงเครื่องยนต์เรือใส่หม้อพัก

ภาพที่ 4.49 แสดงเครื่องยนต์เรือไส้หม้อพัก

ภาพที่ 4.50 แสดงเครื่องยนต์เรือไส้หม้อพัก

ภาพที่ 4.51 แสดงเครื่องยนต์เรือไฟหม้อพัก

ภาพที่ 4.52 แสดงเครื่องยนต์เรือไฟหม้อพัก

ภาพที่ 4.53 แสดงเครื่องยนต์เรือใส่หม้อพัก

นอกจากการใช้เครื่องยนต์เดิมและมีการปรับแต่งใส่หม้อพักแล้วยังเลือกใช้เครื่องยนต์ไฟฟ้า เช่นเดียวกับโครงการตัวอย่าง เมืองKuala Selangor ประเทศมาเลเซีย

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของผู้ประกอบการและประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย และศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า

1. ทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2. ศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านตัวสินค้า(ผลิตภัณฑ์อาหาร ,สินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น,โปรแกรมการท่องเที่ยว,การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว) มีศักยภาพอยู่ในระดับดี ส่วนด้านความเข้มแข็งของชุมชนผู้ประกอบการ มีศักยภาพอยู่ในระดับดีเช่นกัน
3. ทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โดยรวมเห็นด้วยมาก ทั้งด้านการมีส่วนร่วม ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ

4. ผลการศึกษาศักยภาพของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ศักยภาพโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านตัวสินค้า มีศักยภาพอยู่ในระดับ ดี สำหรับด้านความเข้มแข็งของชุมชน ศักยภาพอยู่ในระดับ ปานกลาง

5. ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเส้นทางท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยของจังหวัดสมุทรสงครามในอนาคต พบว่าเส้นทางท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันซึ่งเป็นวงกลมและเชื่อมโยงกิจกรรมเข้ากับตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา เป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดกิจกรรมการชมหิ่งห้อยมีความเหมาะสมเป็นอย่างดีแต่มีปัญหาคือการพังทลายของตลิ่งจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์โดยมนุษย์ทำให้เกิดผลกระทบกับวงจรชีวิตของหิ่งห้อยที่มีแนวโน้มที่จำนวนจะลดลงทุกปี เส้นทางที่ผู้วิจัยเสนอเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมของตลาดน้ำยามเย็นอัมพวาเช่นเดียวกันคือ เส้นทางคลองประชาชื่นระยะทางในการเยี่ยมชมใกล้เคียงกับเส้นทางเดิม

6. ผลการศึกษาศักยภาพทัศนคติ ความพึงพอใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางทางน้ำเพื่อพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก ทั้งด้านทัศนคติและความพึงพอใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

7. ผลการศึกษาความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย พบว่า ศักยภาพโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการและด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับ ดี

8. ผลการศึกษารูปแบบภูมิทัศน์ของเส้นทางท่องเที่ยวในการชมหิ่งห้อย พบว่ารูปแบบภูมิทัศน์ริมตลิ่งในเส้นทางชมหิ่งห้อยมีผลกระทบโดยตรงกับวงจรชีวิตของหิ่งห้อย การเพิ่มลดของจำนวน และการสูญพันธุ์ในอนาคต ซึ่งรูปแบบของตลิ่งมีให้เลือกใช้ตามข้อจำกัดและงบประมาณจากการศึกษาและสำรวจพบว่า การใช้ตลิ่งแบบธรรมชาติโดยใช้พันธุ์ไม้ในพื้นที่เช่น ต้นลำพู ต้นจาก ต้นเหงือกปลาหมอ สามารถป้องกันการพังทลายของตลิ่งได้เป็นอย่างดีและสอดคล้องกับวงจรชีวิตของหิ่งห้อยแต่มีข้อเสียคือใช้ระยะเวลานาน ดังนั้นอาจใช้ผสมร่วมกับรูปแบบตลิ่งอื่นๆ เช่น รูปแบบหินทิ้งเป็นต้น

9. ผลการศึกษารูปแบบเรือที่เหมาะสมที่นำมาใช้ชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจกับรูปแบบเรือในปัจจุบัน รูปแบบเรือในปัจจุบันเป็นเรือที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของชาวบ้าน สำหรับการเดินทาง และการขนสินค้าทางการเกษตร โดยกิจกรรมการนำชมหิ่งห้อยเป็นรายได้เสริม มีเป็นเรือนำเที่ยวเป็นส่วนน้อยที่จัดหาขึ้นมาใหม่และนำชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว โดยจากการศึกษาโครงการตัวอย่างในการชมหิ่งห้อยในต่างประเทศและโครงการ

ตัวอย่างในการจัดการเรือท่องเที่ยวพบว่า รูปแบบเรือควรรื้อเรือที่เป็นเรือในพื้นที่เดิมโดยมีการปรับปรุงเพิ่มหม้อพักเพื่อเก็บเสียงและลดมลภาวะในเรือขนาดใหญ่ที่ต้องการกำลังเครื่องยนต์มาก ส่วนในเรือขนาดเล็กควรสนับสนุนให้ใช้เครื่องยนต์ไฟฟ้าหรือใช้แรงคนในระยะทางใกล้ๆ

อภิปรายผล

เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำจังหวัดสมุทรสงครามการท่องเที่ยวในที่ต่างๆ ส่วนทางน้ำซึ่งมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านและมีคลองใหญ่ที่เรือสามารถสัญจรได้และคลองเล็กที่ไม่สามารถใช้เป็นเส้นทางสัญจรได้ โดยมีประเภทของเรือที่พบในพื้นที่ได้แก่ เรือมาด เรืออีป๊าป เรือหางยาว เรือเมล์ และเรือประเภทอื่นๆ หากวิเคราะห์โดยแยกจากประเภทของแหล่งท่องเที่ยว 3 ประเภทอันได้แก่ ประเภทโบราณวัตถุและศาสนา เช่น เรือแถวไม้ อุทยาน ร.2 ค่ายบางกุ้ง วัดต่างๆ ประเภทศิลปวัฒนธรรมและกีฬาและกิจกรรม เช่น ตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ตลาดน้ำท่าคา ตลาดโฮมสเตย์ เป็นต้น และประเภทสุดท้ายประเภทธรรมชาติ เช่น ดอนหอยหลอด ป่าชายเลน โดยหิ้งห้อยจัดเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติซึ่งไม่สามารถเพาะพันธุ์หรือประดิษฐ์ขึ้นมาได้ โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามทั้ง 3 ประเภท ส่วนใหญ่เข้าถึงได้ทั้งทางบกและทางน้ำ

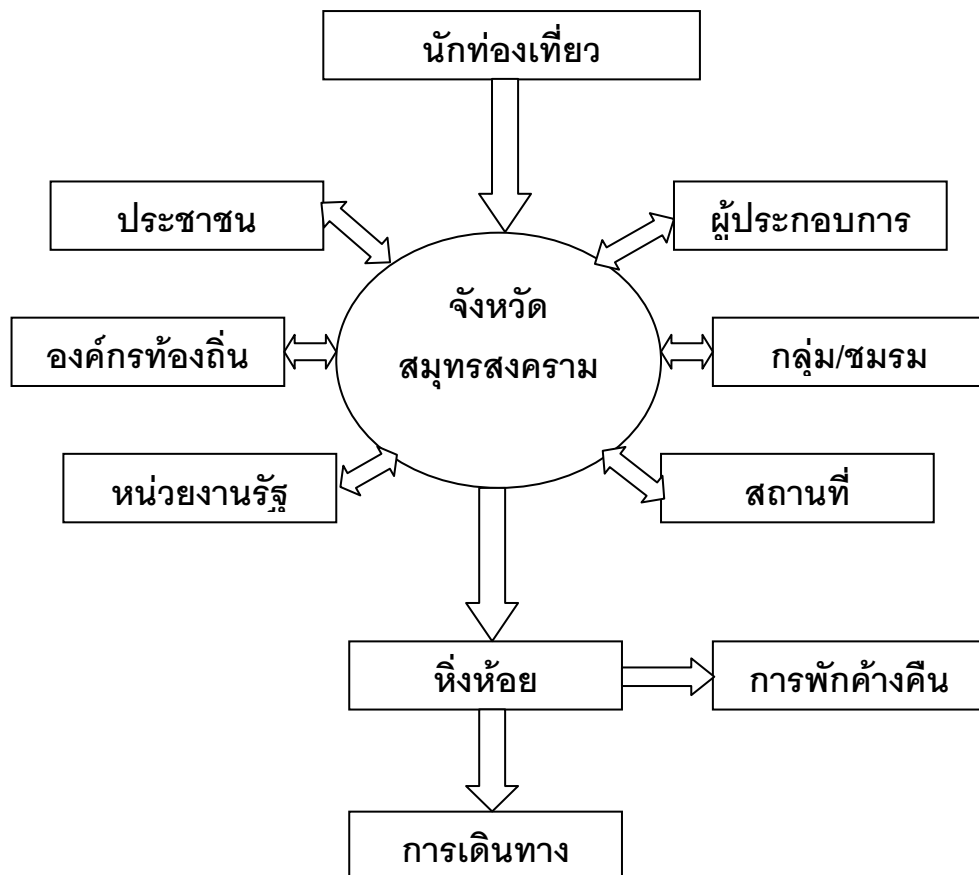
เส้นทางในการชมหิ้งห้อยที่มีความสะดวกและเหมาะสมในการบริหารจัดการเป็นเส้นทางแรกคือ เส้นทาง เริ่มต้นจากปากคลองอัมพวา เข้าคลองอัมพวา ผ่านวัดจุฬามณี เลี้ยวเข้าคลองผีหลอก แล้วออกแม่น้ำแม่กลอง กลับมาจบที่คลองอัมพวา เนื่องจากปัจจัยดังนี้

9. การท่องเที่ยวชมหิ้งห้อยจะมีผู้ใช้บริการในวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์
10. กิจกรรมการชมหิ้งห้อยเป็นกิจกรรมเสริมของการมาตลาดน้ำยามเย็นอัมพวาซึ่งเปิดตลาดในวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ เวลาประมาณ 15.00-21.00 น. และเป็นกิจกรรมเสริมของการเข้าพักในโฮมสเตย์ มิใช่จุดประสงค์หลักในการเดินทางมาท่องเที่ยว
11. การท่องเที่ยวทางน้ำที่มีความเชื่อมโยงกับการชมหิ้งห้อยของสมุทรสงครามจะแบ่งตามลำดับเวลาเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มผู้มาเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา เวลาประมาณ 15.00 – 18.00 น. จะเดินทางมาถึงซึ่งจะใช้เวลาเดินชมกิจกรรม รับประทานอาหาร และ จั๊ปป๋ายสินค้า โดยเรือบริการชมหิ้งห้อยจะมีอยู่หลายจุดซึ่งจะเป็นจุดจอดเรือตามท่าเรือต่างๆประมาณ 12 ท่า อัตราค่าบริการเหมาลำเที่ยวละ

600 บาท หรือ 60 ต่อ 1 ท่าน เริ่มวิ่งเที่ยวแรกประมาณ 18.00 น ใช้เวลาประมาณรอบละ 1 โมง 20 นาทีหรือน้อยกว่านั้น จนถึงเวลาประมาณ 21.00 - 21.00 น. เข้าคลองอัมพวา ผ่านวัดจุฬามณี เลี้ยวเข้าคลองผีหลอก แล้วออกแม่น้ำแม่กลอง กลับมาจบที่ตลาดน้ำอัมพวา นักท่องเที่ยวก็จะเดินทางกลับโดยไม่ค้างคืน หรือ เข้าที่พัก การชมหิ่งห้อยอาจดีกว่านั้นตามการตกลงว่าจ้าง

กลุ่มผู้มาพักตามโฮมสเตย์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่ติดแม่น้ำแม่กลองหรือคลองต่างๆ โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวจะพักรแรม 1 คืน และจะมีการเข้าพักมากในคืนวันเสาร์ โดยเริ่มจากการเดินทางท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆโดยทางรถยนต์ เข้าที่พักช่วงเวลาตั้งแต่ 12.00 - 15.00 น. นั่งเรือบริการจากที่พัก ซึ่งผู้ประกอบการบางรายมีเรือบริการเป็นของตนเองหรือมีกลุ่มเรือไม่สังกัดทำรับจ้างเป็นประจำอยู่ เหมาลำประมาณ 1,000 บาท มาส่งบริเวณตลาดน้ำยามเย็นอัมพวาประมาณ 16.00 น. กลับจากตลาดประมาณเวลาประมาณ 19.00 น. ระหว่างการเดินทางกลับโดยส่วนใหญ่ พายชมหิ่งห้อยโดยขับเรือเข้าคลองอัมพวา ผ่านวัดจุฬามณี เลี้ยวเข้าคลองผีหลอก แล้วออกแม่น้ำแม่กลอง และกลับเข้าที่พัก โดยมีผู้ประกอบการบางรายจะนำชมหิ่งห้อยในแหล่งที่ใกล้ที่พักของตนเองเพื่อความสะดวกและไม่มีสิ่งรบกวน

ภาพที่ 5.1 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

ประชาชน	ผู้ประกอบการ	องค์กร/ชุมชน/ท้องถิ่น
- ประชาชนที่อาศัยอยู่ริมน้ำ - ประชาชนที่อยู่ใกล้ต้นลำพู - ประชาชนที่อยู่ใกล้ ผู้ประกอบการ - ประชาชนที่อยู่ใกล้บริเวณแหล่งท่องเที่ยว	- ผู้ประกอบการนำเที่ยว - ผู้ประกอบการเรือโดยสาร - ผู้ประกอบการที่พักประเภทต่าง ๆ - ผู้ประกอบการร้านค้า - ผู้ประกอบการร้านอาหาร	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - องค์การบริหารส่วนตำบล - เทศบาล - องค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ - กลุ่มและชมรมท้องถิ่น
หน่วยงานราชการ		นักท่องเที่ยว
ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีสมุทรสงคราม ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสงคราม		นักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ตารางที่ 5.1 แสดงผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม

2. ผลการศึกษา ทักษะ ทักษะ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงครามพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจ และมีส่วนร่วมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ข้อค้นพบดังนี้

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม มีความพึงพอใจ และมีส่วนร่วมในระดับที่เห็นด้วยมาก ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะเห็นว่าทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยได้อย่างยั่งยืน รองลงมาผู้ประกอบการมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วมมากในการแสดงความคิดเห็นว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ต้องการมาท่องเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรมอื่น และนักท่องเที่ยวเหล่านี้ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วย อีกทั้งเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

มีความปลอดภัย แต่สิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐคือการหนุนเสริมเรื่องความปลอดภัยด้านการจราจรทั้งทางบกและทางน้ำ ตลอดจนการช่วยส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้

ด้านการมีส่วนร่วมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความเห็นแสดงความเห็นอย่างมีส่วนร่วมมากในทุกข้อ เช่น การจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน เรือนำเที่ยวชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษาธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ และเสียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ร่วมสร้างมรดกท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยว การดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว คิดการบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อชมหิ่งห้อยในรูปของศูนย์รวมอำเภอ หรือจังหวัด การจัดเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นรูปแบบเดียวกัน หรือเส้นทางเดียวกัน ความร่วมมือจากคนในพื้นที่ และประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับจากการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย ซึ่งทั้งหมดนี้ผู้ประกอบการมีความเต็มใจและได้ร่วมจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม แต่ยังขาดการประสานงานโดยภาครัฐเป็นหลัก ผู้ประกอบการมีความคาดหวังที่จะได้รับความร่วมมือช่วยเหลือมากยิ่งขึ้น

ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามการศึกษาศักยภาพต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเกือบทุกข้อ เช่น ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการท่องเที่ยวเพื่อการชมหิ่งห้อย การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว การดูแลคุณภาพสถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า จำนวนแหล่งจำหน่ายสินค้ามีมากพอ การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้น มีตลาดจำหน่ายสินค้าที่ดำเนินมาต่อเนื่องยาวนาน ยกเว้นรูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชนมีคุณภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวดี แต่สิ่งที่จะต้องได้รับการดูแลคือคุณภาพของสถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมเช่นกัน เพราะลำพังแต่ผู้ประกอบการไม่อาจทำได้เต็มที่ ยังต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยราชการที่มีศักยภาพสูงกว่า

สำหรับด้านความเข้มแข็งของชุมชน โดยภาพรวมศักยภาพอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านและรายข้อเรียงตามลำดับ ได้แก่ มีการลงทุนด้านการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น รองลงมา มีการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเส้นทางน้ำที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า มีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย มีการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ มีกลุ่มชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว กลุ่มเหล่านี้ได้รับการยอมรับและนำเชื่อถือ ยกเว้น

หน่วยงานหรือกองทุนที่สนับสนุนด้านการลงทุนเพื่อจัดการท่องเที่ยว กับเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ประกอบการมีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจของตนเอง แต่ก็ยังต้องการกองทุนสนับสนุนด้านการลงทุนมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการมีหลายระดับ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยที่ต้องการสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ธุรกิจของตน

3. ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน แสดงให้เห็นว่าประชาชนเห็นด้วยกับการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย แต่จะต้องปรับปรุงในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นควบคู่มากับการจัดการท่องเที่ยว อันเป็นปัญหาที่จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยยังดำรงอยู่ต่อไป ในส่วนของการศึกษาศักยภาพของประชาชน แสดงให้เห็นว่า ตัวสินค้าของประชาชนคือ การท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับที่ดี แต่ศักยภาพของท้องถิ่นโดยเฉพาะความเข้มแข็งของชุมชนยังอยู่ในระดับที่ต้องส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น เพราะความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้การท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยเป็นไปอย่างยั่งยืน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ควรเข้าไปส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อทำให้การท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะปัญหามลภาวะทางเสียง สิ่งแวดล้อม จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น กำลังเป็นตัวทำลายการท่องเที่ยว การที่ประชาชนได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะก็เพื่อให้เกิดการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน

4. ผลจากการศึกษาพฤติกรรมกรบิโรคของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม แสดงว่านักท่องเที่ยวระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน อายุของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน มีภูมิลำเนาหรือสถานที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานในเขตภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยมีรายได้ระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท และประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนหรือรับจ้าง ซึ่งระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากพนักงานบริษัทเอกชนหรือผู้ประกอบการรับจ้าง มักจะมีการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีสถานที่ทำงานหรือภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภาคกลาง ประกอบกับสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น ๆ ในเขตภาคกลาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพการสมรสโสด ซึ่งมีเวลาหรืออิสระในการท่องเที่ยว

เหตุผลการเลือกมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามเนื่องจากต้องการมาชมหิ่งห้อยซึ่งเป็นลักษณะการท่องเที่ยวที่หาได้ไม่ได้ในกรุงเทพมหานครและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางได้สะดวกใกล้กรุงเทพมหานคร และจังหวัดภาคกลางอื่น ๆ เป็นเหตุผลหลัก ประกอบกับสามารถหาซื้อของรับประทาน ซื้ของ เนื่องจากสินค้าและบริการมีราคาถูก การเดินทางสะดวก ใช้ระยะเวลาไม่มาก ลักษณะการมาเที่ยวมักเดินทางมาพร้อมกับครอบครัวหรือเพื่อนฝูงเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในหมู่คนสนิท โดยมีจุดประสงค์หลักคือต้องการชมหิ่งห้อย แต่เนื่องจากการชมหิ่งห้อยต้องชมในเวลาหัวค่ำ ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะใช้เวลาก่อนการชมหิ่งห้อยด้วยการหาซื้อของรับประทานและของที่ระลึก ซึ่งเป็นจุดเด่นจากตลาดน้ำแห่งอื่นคือนอกจากเป็นตลาดน้ำ สำหรับให้นักท่องเที่ยวพักผ่อนซื้อของ ยังมีสิ่งที่หาได้ยากในเมืองใหญ่คือการชมหิ่งห้อย โดยนักท่องเที่ยวจะคิดคำนึงต่อการชมหิ่งห้อยพร้อมกับการชมทิวทัศน์วิถีชีวิตสองฝั่งคลองไปด้วย

ข้อที่แสดงจำนวนครั้งพบว่ามาล่องเรือเพื่อชมหิ่งห้อยกันเป็นครั้งแรกเป็นส่วนใหญ่ สื่อที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถรับทราบข้อมูลจะทราบจากโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากและง่ายที่สุด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากในเส้นทางล่องเรือและพาหนะที่ใช้ในการล่องเรือที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะคลองอัมพวา ซึ่งเป็นคลองที่มีกิจกรรมด้านต่าง ๆ ประกอบการท่องเที่ยวมากมาย และยังเป็นจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการล่องเรือชมหิ่งห้อย รวมทั้งการบริการและการอำนวยความสะดวก และคาดว่าจะเดินทางกลับมาเที่ยวและล่องเรืออีกเมื่อมีโอกาสในครั้งต่อไป

สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเส้นทางน้ำพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางแบบไปกลับและพักค้างคืนเพียงสองสามคืนมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบไปกลับจะมีจำนวนมากกว่าเล็กน้อย ส่วนนักท่องเที่ยวที่นิยมค้างคืนจะพักค้างคืนเพียงสองหรือสามวันคือในวันศุกร์-อาทิตย์ เนื่องจากปัจจัยด้านระยะทางการเดินทางที่ใกล้กับภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องการหาบรรยากาศแบบดั้งเดิมและไม่ต้องการใช้เวลานาน เนื่องจากมีภาระในการทำงานในเวลาปกติและหากต้องการพักค้างคืน นักท่องเที่ยวนิยมพักค้างคืนที่โฮมสเตย์ เพื่อสัมผัสบรรยากาศแบบบ๊องถิ่น ประกอบกับราคาที่ไม่สูงมากนัก จึงทำให้ธุรกิจโฮมสเตย์ยังคงได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวจนถึงทุกวันนี้

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการให้บริการ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า อยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับ ดี ได้แก่ ความสวยงาม ความดั้งเดิม/ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และความน่าสนใจ โดยนักท่องเที่ยวให้ความพึงพอใจในด้านความดั้งเดิม/ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นอันดับที่ 1 ด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 2 ความน่าสนใจ เป็นอันดับที่ 3 และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความประทับใจในความดั้งเดิม/ความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งวิถีชีวิตแบบนี้หาได้ยากในการท่องเที่ยวปัจจุบัน ในขณะที่ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลับให้คะแนนน้อยที่สุด แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวอาจยังไม่มีคุณค่าในระดับมากพอเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในประเทศไทย จึงควรมีการวางแผนหรือมาตรการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำเส้นทางนี้ให้นักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ว่ามีมาตรฐานทัดเทียมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในประเทศไทย

ด้านการให้บริการ อยู่ในระดับ ดี ได้แก่ การให้การต้อนรับและการมีมิตรภาพ การให้บริการด้านข้อมูลทางการท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทาง ความสะอาดของร้านค้า, ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว อาหารอร่อยมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา ความเหมาะสมของราคา ความหลากหลายของสินค้า การให้บริการของยานพาหนะในแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยพบว่านักท่องเที่ยวให้ความพึงพอใจด้านการให้การต้อนรับและการมีมิตรภาพของคนในท้องถิ่นมากเป็นอันดับที่ 1 ความสะอาดของร้านค้า, ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว อาหารอร่อยมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา เป็นอันดับที่ 2 ความหลากหลายของสินค้า และการให้บริการของยานพาหนะในแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 3 ความสะดวกในการเดินทาง เป็นอันดับที่ 4 การดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 5 และการให้บริการด้านข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 6 จากอันดับความพึงพอใจเหล่านี้แม้ว่านักท่องเที่ยวจะให้ผลความพึงพอใจในระดับดี แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านนั้น แม้จะความสะอาดของร้านค้า ที่พักและสถานที่ท่องเที่ยว ความอร่อยของอาหารและราคาที่เหมาะสม จะอยู่ในอันดับต้น แต่เป็นสิ่งที่ทางหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรตระหนักถึงในอนาคตอันใกล้ หากมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้น ความต้องการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีมากขึ้น อาจมีผู้ค้าที่ฉกฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า และขาดความคำนึงเรื่องความสะอาด สุขอนามัยได้ ส่วนด้านความปลอดภัย ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการด้านข้อมูลทางการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวยังมีความพึงพอใจอยู่ในอันดับหลัง ๆ เนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเส้นทางน้ำมากขึ้น ขณะเดียวกันมาตรการรักษาความปลอดภัยในความรู้สึกของนักท่องเที่ยวยังไม่ดีพอ เช่น ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตรา

ปัญหาการฉกชิงวิ่งราว หรือการลักเล็กขโมยน้อย ที่แม้ชาวบ้านท้องถิ่นอาจไม่มีปัญหาดังกล่าว แต่อาจมีผู้ไม่หวังดีจากต่างถิ่นแอบแฝงมาหากินในทางทุจริต หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทางน้ำ ศูนย์ปฐมพยาบาลซึ่งยังไม่มี ปัจจุบันมีเพียงการใส่เสื้อชูชีพเมื่อยามนักท่องเที่ยวล่องเรือเท่านั้น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังคงขาดป้ายสื่อความที่ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องที่จอดรถและป้ายชี้ทางเข้าสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในหมู่นักท่องเที่ยวเพื่อการมาเยี่ยมเยือนเส้นทางทางน้ำอีก (Re-visit)

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดี ได้แก่ การจัดการดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาและการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม การป้องกันการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 1 การจัดการดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 2 การพัฒนาและการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เป็นอันดับที่ 3 การป้องกันการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 5 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพราะสถานที่มีศักยภาพในการรองรับที่มากเพียงพอในปัจจุบัน

แต่ขณะเดียวกันด้านการจัดการดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว แม้ว่าจะอยู่ในอันดับต้นๆ แต่ทางหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนรองรับหากมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าปัจจุบันการรองรับนักท่องเที่ยวและความสะอาด ความเป็นระเบียบ ควรมีมาตรการและมาตรฐานที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันแม้จะยังไม่มีปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย แต่สิ่งที่นักท่องเที่ยวประสบปัญหา คือ การมีจำนวนที่รองรับขยะน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจสร้างปัญหาความสะอาดและมลภาวะทางสายตาได้ต่อไปในอนาคต รวมทั้งพัฒนาและการก่อสร้างอาคารและสาธารณูปโภคที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเดิมที่มีอยู่ แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่ต้องตระหนักสำหรับการท่องเที่ยว คือ เรื่องของการป้องกันการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทางหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องควรมีแผนการรองรับหรือมาตรการเพื่อป้องกันการทำลาย ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวจากการพัฒนา การขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับนางานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำในพื้นที่ทางกายภาพในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีความซับซ้อนในระบบนิเวศอย่างมาก จึงควรพิจารณาผลกระทบในทุกด้านอย่างรอบคอบ โดยปัจจัยของวงจรชีวิตของหิ่งห้อยเป็นเรื่องที่สมควรเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และผู้เกี่ยวข้อง

2. ผลการศึกษารูปแบบทางกายภาพของภูมิทัศน์ในปัจจุบันมีการดำเนินการในหลายรูปแบบในลักษณะต่างคนต่างทำ จึงสมควรที่หน่วยราชการจะเข้ามากำกับดูแลให้ไม่ส่งกระทบกับระบบนิเวศ โดยเฉพาะเรือในพื้นที่ควรมีการลดกำลังเครื่องให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น ใช้ชมหิ่งห้อย , ชมพืชผลทางการเกษตร หรือการใช้เครื่องยนต์ไฟฟ้าซึ่งไม่ก่อมลพิษทางเสียงและอากาศ

ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมจัดการเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำที่ยั่งยืน แต่จะต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง ทั้งฝ่ายผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานภาครัฐในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จึงน่าที่จะปรับปรุงลักษณะการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเส้นทางน้ำในจังหวัดสมุทรสงครามให้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งมีพฤติกรรมบริโภคนิยม การท่องเที่ยวเพื่อการทำบุญ การชื่นชมธรรมชาติ จึงควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเหล่านี้ควบคู่ไปกับการชมหิ่งห้อยด้วย

ผลการศึกษาศักยภาพของผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า ตัวสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวก็คือ การท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ อยู่ในระดับดี ศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวก็อยู่ในระดับดี แต่เงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว และหน่วยงานหรือกองทุนที่สนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง จึงสมควรที่หน่วยงานภาครัฐ องค์การชุมชนควรส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวได้ครบวงจรมากกว่าที่จะปล่อยให้ผู้ประกอบการดำเนินการแต่เพียงลำพัง

5. ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน แสดงให้เห็นว่าประชาชนเห็นด้วยกับการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย แต่จะต้องปรับปรุงในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นควบคู่มากับการจัดการท่องเที่ยว อันเป็นปัญหาที่จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยยังดำรงอยู่ต่อไป ในการศึกษาศักยภาพของประชาชนแสดงให้เห็นว่า ตัวสินค้าของประชาชนคือ การท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ดี แต่ศักยภาพของท้องถิ่น โดยเฉพาะความเข้มแข็งของชุมชนยังอยู่ในระดับที่ต้องส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น เพราะความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้การท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยเป็นไปอย่างยั่งยืน

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ควรเข้าไปส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อทำให้การท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะปัญหามลภาวะทางเสียง สิ่งแวดล้อม จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น กำลังเป็นตัวทำลายการท่องเที่ยว การที่ประชาชนได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะก็เพื่อให้เกิดการสร้าง ความเข้มแข็งแก่ชุมชน

7. ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อชมหิ่งห้อย แต่ควรมีมาตรการอนุรักษ์พื้นที่และวิถีชีวิต ของชาวบ้านควบคู่กันไป เนื่องจากหากชาวบ้านไม่มีการอนุรักษ์หรือหวงแหนพื้นที่ มีการบุกรุก ทำลายสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ เช่น การทิ้งขยะในแม่น้ำลำคลอง หรือการตัดไม้ขายเลน ซึ่งมีผลต่อการดำรงอยู่ของหิ่งห้อย หรือวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวบ้านที่เปลี่ยนไป อาจส่งผลการท่องเที่ยวได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องมีการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์และทำความเข้าใจต่อชาวบ้านในพื้นที่ รวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับในพื้นที่ รวมทั้งปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเส้นทางน้ำกับชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวทางน้ำทุกรูปแบบ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาจังหวัดสมุทรสงครามให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม และแหล่งท่องเที่ยววิถีไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

2. แนวทางการวิจัยแบบมีส่วนร่วมโดยให้คนในพื้นที่ได้ร่วมในการจัดกระบวนการ ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนเป็นแนวทางการวิจัยอีกแบบหนึ่ง ที่อาศัยคนในพื้นที่ร่วมกันจัดกระบวนการในการท่องเที่ยว โดยอาศัยการสนับสนุนทุนวิจัยของคณะวิจัย ก็เป็นแนวคิดสำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างสมบูรณ์เป็นระบบระเบียบ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รักษาสภาพแวดล้อมและเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากกว่าเป็นอยู่

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจตอบปัญหาการวิจัยตามแนวทางของสำนักงานส่งเสริมการวิจัย และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดการปัญหา ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพเพื่อเข้าถึงกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในพื้นที่ นำไปเป็นข้อมูลในการประสานผลประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการชมหิ้งห้อยในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวทำนองเดียวกัน

5. ควรมีการศึกษาพัฒนาการของรูปแบบที่พักแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดสมุทรสงครามตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันและแนวทางที่ความดำเนินการเนื่องจากในปัจจุบันมีปัญหาเป็นอย่างมาก

6. การสร้างความรู้ให้กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวงจรชีวิตของหิ้งห้อยที่มีเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เห็นความสำคัญ

7. หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลและการพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์บริเวณริมตลิ่งควรมีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดินและรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่และระบบนิเวศ

8. ควรมีการวิจัยทางวิศวกรรมในการออกแบบเครื่องยนต์ที่สามารถปรับแต่งกำลังเครื่องตามน้ำหนักบรรทุก และสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นเชื้อเพลิงไม่ก่อมลพิษ

9. ควรมีการศึกษาการพังทลายของตลิ่งและหาแนวทางในการป้องกันที่ส่งเสริมและรักษาระบบนิเวศของพื้นที่

10. ควรมีการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ในพื้นที่ โดยเฉพาะที่พบในเขตน้ำกร่อย

บรรณานุกรม

- กอบกุล ศรีวงศ์เจริญ (2544) ความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา : ตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม วิทยานิพนธ์
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กานดา วาสะสิริ (2545) ความรู้ เจตคติ และบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิราวดี อ่อนวงศ์ (2539) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษาเกาะพีพี จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการ
วางผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำเนียร ชุณหโสภาค (2547) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัดและผู้นำชุมชน
กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดราชบุรี. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ฉัตรชัย ดั่งจาด (2544) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณี
ศึกษาความคิดเห็น ชุมชนคลองบางกอกน้อย จังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณรงค์ศักดิ์ สุริยารกุล (2545) การศึกษาเกณฑ์ในการวิเคราะห์ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา วิทยานิพนธ์วิทยา
ศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ญาณิศา วัฒนคำนวน (2545) ทักษะแรงงานในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน กรณีศึกษา : หมู่บ้าน
ทรงไทย ปลายโพรงพาง จังหวัดสมุทรสงคราม วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขา
ประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฐณณการจ คงอินทร์ (2544) การศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
เพื่อพัฒนาแบบ ยั่งยืน: กรณีศึกษาบ้านนาตีน ตำบลอ่าวนาง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดกระบี่
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดอกอ้อ ปาณะดิษ (2544) ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและชุมชนของเกาะช้าง
จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการวางผังเมือง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนาวลัย อุทารสกุล (2544) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวและการจัดการการท่องเที่ยวเชิง

นิเวศบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติ สำนักงานอุทยาน - หนองผักชี วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิวัฒน์ รัตนเกตุ (2541) การศึกษาศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ประเภทอ่างเก็บน้ำ กรณีศึกษา : อ่างเก็บน้ำคลองระบอง จังหวัดระยอง วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธนวัฒน์ ขวัญบุญ (2545) ศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : บ้านร่องกล้า อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

นิออน ศรีสมยง (2547) ความร่วมมือของภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.

กรุงเทพมหานคร : โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา

บทความออนไลน์ สิงหาคม 2547 <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/>

เบญจา จันทร, ประชุมพร รังษีวงศ์ และพงษ์วิภา ศรีสวัสดิ์ (2547) รายงานการวิจัยปัจจัยที่มี

อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร.

ประหยัด ตะคอนรัมย์ (2544) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษาตลาดริมน้ำ

ดอนหวาย จังหวัดนครปฐม วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์ (2546) การออกแบบพนักงันน้ำ .เอกสารประกอบการสัมมนารายงานการ

ปฏิบัติการเรื่องกลยุทธ์ฟื้นฟูชุมชนเมืองริมน้ำ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พฤษภาคม 2546

พรพิชญ์ พรหมศิวัชพัลลภ (2548) รายงานการวิจัยการวัดระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อ

ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่. สงขลา : คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มานิตย์ มัสยวานิช (2547) รายงานการวิจัยหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ : ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ความ

มันคงทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เมธี ปิยะคุณ (2547) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว.

กรุงเทพมหานคร :โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สำนัก
พัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา พฤษภาคม 2547

บทความออนไลน์ <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/>

มนีวรรณ ผิวนี้่ม และปรารธนา จันทุพันธุ์ (2546) รายงานการวิจัยผลกระทบของการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมต่อวิถีชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนตลาดน้ำ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย.

รุ่งทิพ ว่องปฏิการ (2547) การมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร :

โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว
กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา มิถุนายน 2547

บทความออนไลน์ <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/>

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2547) หลักการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน.บทความเดือนเมษายน

โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว
กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา.

วิทยากรณ์ จรัสด้วง (2544) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิง

นิเวศเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง วิทยานิพนธ์

สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการวางผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

วีระ เทพภรณ์ (2546). หิ้งห้อย แมลงมหัศจรรย์ที่ไม่ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

ศรัณย์ สิงห์ทน (2539) ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการเผยแพร่ แนวความคิด

เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์
พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาทิศ สุขผ่องศรี (2543) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนคือวัง ตำบลกำโลน

อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต
สาขาการวางผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนิสา โพธิ์เตี้ย (2534). การศึกษารูปแบบการพัฒนาการของชุมชนหัวหินอันเนื่องมาจากการ

ท่องเที่ยว วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการวางผังเมือง บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรวุฒิ ใจกิจสุวรรณ (2544) ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณป่าเขาภูหลวง จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรจิต ชีรเวทย์ (2548). คนแม่กลอง. สมุทรสงคราม : หอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม.

ฤทธิ์ อนุจรพันธ์ (2543) ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขามุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิรมย์ พรหมจรรยา (2544) . การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อิทธิพล ไทยกมล (2544) ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชน ตำบลบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัญญา ทานเจริญ (2543) การศึกษาความหลากหลายของประชากรหิงห้อยในบริเวณที่สูงและที่ราบ วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีววิทยาสภาวะแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

Lacy, T.D. Z (2003) "Public-Private Partnership for Sustainable Tourism" Tourism Forum on Sustainable Pathways to Quality and Value in Tourism in the APEC Region. 3rd APEC Pattaya Thailand : June 2003.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลย์วุฒิ	ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เชาวนี ทองโรจน์	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราพร สุวรรณเกษม	คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
5. หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำจังหวัดสมุทรสงคราม	
6. หัวหน้าศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและสันทนาการ จังหวัดสมุทรสงคราม	
7. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอัมพวา	
8. นายเสรี เมืองสง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
9. อาจารย์จำเนียร ชุนทโสภาค	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก ข
กำหนดการการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง
รายชื่อเรือจดทะเบียน

กำหนดการประชุมและรับฟังความคิดเห็น
"การสำรวจและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัด
สมุทรสงคราม"
วันเสาร์ที่ 3 มิถุนายน พ.ศ.2549
ณ ห้องประชุมโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
ระหว่างเวลา 9.00 - 12.00 น.

.....
กำหนดการประชุม

8.30 – 9.00 น	ลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุม ณ ห้องประชุมโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
9.00 – 9.30 น	ผู้ว่าราชการจังหวัดเปิดการประชุมและบรรยายพิเศษ
9.30 – 10.00 น.	คณะผู้วิจัยแนะนำคณะทำงานและเสนอปัญหาการวิจัย
10.00 – 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง และจัดสถานที่ประชุมกลุ่มย่อย
10.15 – 12.00 น.	ประชุมกลุ่มย่อย ตามหัวข้อประชุม
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน (คณะผู้วิจัยจัดเลี้ยงผู้เข้าประชุม)

หัวข้อประชุมกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 อ.ปาริชาติ รัตนรักษ์ ร่วมกับผู้ประกอบการท่องเที่ยว องค์กรเอกชน (NGOs) และ
 กลุ่มอนุรักษ์-ชมรมท้องถิ่น

* สถานการณ์การท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

* การจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มที่ 2 อ.ปณิดา สงวนทรัพย์ ร่วมกับผู้ประกอบการเรือรับจ้าง และผู้นำเที่ยวท้องถิ่น

* เส้นทางชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

* รูปแบบภูมิทัศน์เชิงกายภาพการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

* รูปแบบเรือการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มที่ 3 อ.จิราณัฐ ไสภา ร่วมกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวรีสอร์ท บ้านพัก Home stay และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

- * พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม
- * พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มที่ 4 อ.ปรัชญนันท์ นิลสุข ร่วมกับ ผู้นำท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่

- * ทักษะคติที่มีต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย
- * ความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย
- * การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย
- * ศักยภาพของท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย

.....

ผู้ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อย

คณะทำงานวิจัย

- อ.ปาริชาติ รัตนรักษ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- อ.จิราณัฐ ไสภา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- อ.ปณิดา สงวนทรัพย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- อ.ปรัชญนันท์ นิลสุข วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

โครงการวิจัย "การสำรวจและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัด
สมุทรสงคราม"

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ที่ปรึกษางานวิจัย ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง

สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2548

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
1	48 30 0001 7 กลลำน้า (บรรทุกคนโดยสาร)	คั้งน้ำ	24.89	นางสาวทิพยา เชื้อมสุข	39/4 ม.9 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
2	48 30 0002 5	ชมดาว	20.15	นางสาวทิพยา เชื้อมสุข	39/4 ม.9 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
3	48 30 0003 3	ชุมเดือน	24.83	นางสาวทิพยา เชื้อมสุข	39/4 ม.9 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
4	48 30 0004 1	น้ำทิพย์	9.69	จ.ส.ต.ศิลป์ชัย บุญเจริญ	79/7 ม.11 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
5	48 30 0005 9	อัมพวานาวี 1	11.65	บริษัท บ้านอัมพวา จำกัด	22 ถ.บางกะพร้อม- แก้วฟ้า ต.อัมพวา
6	48 30 0006 7	พรวารินทร์	22.50	นางกุลพร ธีรทอง	11/6 ซ.บางประจัน ต.แม่กลอง อ.เมือง
7	48 30 0007 5	ล. วีระวัฒนา 9 (ประมงทะเลลึก)	335.74	นายณรงค์ ฤกษ์วีระ วัฒนา	10/8 ซ.บางจะเกร็ง 4 ต.แม่กลอง อ.เมือง
8	48 30 0008 3	สุขประเสริฐทัวร์ 1	9.79	นางอัจฉรา สุข ประเสริฐ	99 ม.5 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
9	48 30 0009 1	สุขประเสริฐทัวร์ 2	2.92	นางอัจฉรา สุข ประเสริฐ	99 ม.5 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
10	48 30 0010 6	นาวาสุมุท 1	2.30	นายสุรศักดิ์ แสงอาทิตย์	92 ม. 10 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2548 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
11	48 30 0011 4	นาวาสมุทร 2	1.92	นายมนตรี ทองมา	3/2 ม.9 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา
12	48 30 0012 2	ว. โชคไพบูลย์ 2	193.00	นายไพบูลย์ กองแดง	4/2 ซ.บางจะเกร็ง 2 ต.แม่กลอง อ.เมือง
13	48 30 0013 0	ก. นำโชค เจริญชัย	8.81	นางเพ็ญศรี นำโชคเจริญ ชัย	2 ม. 5 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
14	48 30 0014 8	หนึ่งฤทัย	2.42	นายวัฒนา ปิ่นแก้ว	88 ม.4 ต.บางางลี อ.อัมพวา
15	48 30 0015 6	นาวาสมุทร 3	12.40	นายนิธย์ สอน วิญญะ	27/1 ม.8 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา
16	48 30 0016 4	ส.สิงห์ทอง	3.63	นาย ปั่นสกุล ประเทือง	53 ม.3 ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา
17	48 30 0017 2	สวนปลื้มกมล	1.88	นายมนัส ประจักษ์ จิตต์	15 ม.5 ต.บาง กระบือ อ.บางคนที
18	48 30 0018 0	นิมิตรนาวา	1.40	นาย สุทธินิมิตร พัฒน์	17/3 ม.7 ต.แคว อ้อม อ.บางคนที
19	48 30 0019 8	กนกพรพรรณ	1.37	นายสุธี ใจเอื้อ	49/2 ม.1 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
20	48 30 0020 3	รุ่งเจริญชัย	1.18	นายสมศักดิ์ ปรีชาศิลป์	73/1 ม.10 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2548 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
21	48 30 0021 1	เทพอวยชัย 1	3.68	นายเหลียน อ่วมด้วง	158 ต.อัมพวา อ.อัมพวา
22	48 30 0022 9	เทพอวยชัย 2	2.50	นายเหลียน อ่วมด้วง	158 ต.อัมพวา อ.อัมพวา
23	48 30 0023 7	โชคนาวา เจริญ	1.31	นายสุรัชย์ พึ่งโพธิ์ทอง	46 ม.7 ต.ปลาย โพรงพง อ.อัมพวา
24	48 30 0024 5	พรพ้อเพชร	1.15	นายเสา พึ่งโพธิ์ทอง	46 ม.7 ต.ปลาย โพรงพง อ.อัมพวา
25	48 30 0025 3	น้ำเงินพาโชค	1.44	นายพิเชษฐ ป้านจันทร์	46 ม.7 ต.ปลาย โพรงพง อ.อัมพวา
26	48 30 0026 1	ราชาชัย	1.28	นายยงยศ นุรัญชา	28 ม.11 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา
27	48 30 0027 9	แม่ย่านาง	2.36	นาย ปันสกุล ประเทือง	53 ม.3 ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา
28	48 30 0028 7	บรรจงศิริ	2.35	นาย งานบรรจง ประจวบ	100 ม. 3 ต.บาง สะแก อ.บางคนที
29	48 30 0029 5	เกียรติกมลชัย	2.38	นายอำพล แก้วทับทิม	20 ม.6 ต.แควค้อม อ.อัมพวา
30	48 30 0030 0	เอื้ออาทร	2.77	นายสำรวย กลิ่นอภัย	64/1 ม.10 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2548 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
31	48 30 0031 8	หทัยสายธาร	1.43	นายยอด แป้งหอม	66 ม. 4 ต.ปลาย โพพาง อ.อัมพวา
32	48 30 0032 6	ทรัพย์สายชล	1.29	นายสมชาย วงศ์ จินดาบล	67 ม.4 ต.ปลาย โพพาง อ.อัมพวา
33	48 30 0033 4	แก้วไพฑูรย์	1.60	นายไพฑูรย์ คงสอน	19 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
34	48 30 0034 2	วรรณนที	1.92	นางบัววรรณ สร้อยมาลัย	6/1 ม.9 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
35	48 30 0035 0	พิเชษฐ์นาวี	1.62	นายพิเชษฐ์ จาดข้า	17 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
36	48 30 0036 8	โชคสมบัติ	1.67	นายสมชาย สกุลลิ้ม	24/2 ม.11 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
37	48 30 0037 6	ดาวประดับ 1	5.63	นายสุเทพ เครือวัลย์	212 ถ.ประสิทธิ์ พัฒนา อ.เมือง
38	48 30 0038 4	ดาวประดับ 2	4.23	นายเข้มทอง เครือวัลย์	35/3 ม.6 ต.ท่าคา อ.อัมพวา
39	48 30 0039 2	สุวรรณภูมิ	3.18	นายวิจิต คณิตคุณากรณ์	685/10 ถ.ประสิทธิ์ พัฒนา อ.เมือง
40	48 30 0040 7	ลำภาแก้ว 3	1.54	นายสัมพันธ์ ทองคำ	40 ถ.ศรีอัมพวา อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
1	48 30 0001 9	วิมลรุ่งเจริญ	1.22	นายวาสนา อ่วมด้วง	158 ถ. สมุทรสงคราม-บาว ต.อัมพวา อ.อัมพวา
2	48 30 0002 7	อรุณรุ่งฟ้า	2.22	นายสุวิทย์ จุ้ยจิตร	5 ม.3 ต.บางแค อ. อัมพวา
3	48 30 0003 5	พนমনาวา	1.38	นางสาวนัยนา ผุดผ่อง ใส	25 ม.7 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
4	48 30 0004 3	สุนทรีย์นาวา	1.05	นายสงัด ประชุมศรี	11 ม. 5 ต.บ้าน ปราโมทย์ อ.บาง คนที
5	48 30 0005 1	แค่คิดถึง	2.24	นายยุทธนา แป้งหอม	17/5 ม.5 ต.แพรก หนามแดง อ.อัมพวา
6	48 30 0006 9	เพชรมงคล	1.17	นายทวี พึ่งโพธิ์ ทอง	59/3 ม.7 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
7	48 30 0007 7	ส.ปานทอง เจริญ	2.05	นายสนั่น เนียม นาค	23/4 ม.6ต.บางขัน แตก อ.เมือง
8	48 30 0008 5	นัฏฐิยานำ โชค	11.74	นางนัฏฐิยา อินทร์นุ่ม พันธ์	21/8 ต.แม่กลอง อ. เมือง
9	48 30 0009 3	วาสนา ไพบุลย์	1.12	นายกลิน โพธิ์ผลิ	23 ม.9 ต.เหมือง ใหม่ อ.อัมพวา
10	48 30 0010 8	ศิริโรจน์	1.95	นางสาวศิริพิมล จันทร สวัสดิ์	75-55ถ.คลองอัมพ วา ต. อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของเรือ
11	48 30 0011 6	สิงหราช 1	2.60	นายสมแท้ วีรชัยเส วิน	5 ม. ต.บางกุ้ง อ. บางคนที่
12	48 30 0012 4	สิงหราช 2	2.47	นายชวลิต วีรชัยเส วิน	5 ม. ต.บางกุ้ง อ. บางคนที่
13	48 30 0013 2	เพชรมงคล 2	1.36	นายทวี พึ่งโพธิ์ ทอง	59/3 ม.7 ต.ปลาย โพพง อ.อัมพวา
14	48 30 0014 0	พรประภา	0.94	นายสุรพงษ์ กล้ากลิ่น	88/1 ถ.ประชาอุทิศ ต.อัมพวา อ.อัมพวา
15	48 30 0015 8	ศิริโรจน์ 1	1.38	นายสมบัติ วงศ์เงิน ยวง	132 ถ.ซอยบางจะ เกร็ง ต.แม่กลอง อ.อัมพวา
16	48 30 0016 6	สำเภาแก้ว 2	2.60	นายสุรินทร์ ใจเชื้อ	50 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
17	48 30 0017 4	ชาวเล 1	1.70	ด.ต.อเนก ดุษฎี	50/6 ม.6ต.บ้านปรก อ.เมือง
18	48 30 0018 0	ชาวเล 2	2.02	ด.ต.อเนก ดุษฎี	50/6 ม.6 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
19	48 30 0019 8	พรจรัสแสง	1.25	นายสุเมธ กุณฑล	24 ถ.สุคนธ์มาน ต.อัมพวา อ.อัมพวา
20	48 30 0020 3	บุญนำพา	1.21	นายสถาพร นาคพุด	116 ม.7 ต.ปลาย โพพง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
21	48 30 0021 1	บางช้าง	5.36	นายวสันต์ วิรุฬษา ตะพันธ์	7 ถ.โชติธำรงค์ ต. อัมพวา อ.อัมพวา
22	48 30 0022 9	โชครัตนชัย	0.89	นายธวัชชัย ชื่น อาภรณ์	408 ถ.เลียบนที ต.อัมพวา อ.อัมพวา
23	48 30 0023 7	คุณย่า ๑	2.34	นางอำไพพัตร ฅน บาง ช้าง	5 ถ.อัมพวันนิเวศน์ ต.อัมพวา อ.อัมพวา
24	48 30 0024 5	คุณย่า ๒	2.47	นางอำไพพัตร ฅน บาง ช้าง	5 ถ.อัมพวันนิเวศน์ ต.อัมพวา อ.อัมพวา
25	48 30 0025 3	พญาหงส์ ๑	2.12	นางอำไพพัตร ฅน บาง ช้าง	5 ถ.อัมพวันนิเวศน์ ต.อัมพวา อ.อัมพวา
26	48 30 0026 1	สำเภาแก้ว 4	1.75	นายยงยุทธ เล่าปัญญา ชัย	62-64-66 ถ.เลียบ นที ต.อัมพวา อ.อัมพวา
27	48 30 0027 9	ศิริรัตน์	1.76	นายชวลิต วัลย์ศรี	27/7 ม.6 ต.บางขัน แตก อ.เมือง
28	48 30 0028 7	ไชยชนะชัย	1.46	นายบุญชู เต็มพร้อม	73/5 ม.4 ต.แหลม ใหญ่ อ.เมือง
29	48 30 0029 5	สำเภาแก้ว 1	2.44	นายอภิชาติ เจริญ ลาภ	20 ม.6 ต.แควค้อ อ.อัมพวา
30	48 30 0030 0	บุญนำทรัพย์	1.36	นายประสงค์ บุญทิม	102/1 ม.2 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
31	48 30 0031 8	สุริยะะ	1.34	นายสุริยะะ สุขแสง	27/2 ม.6 ต.บางขัน แตก อ.เมือง
32	48 30 0032 6	รุ่งนิรันดร์	1.67	นายดุสิต สุธานนท์	34 ม.4 ต.บางกุ้ง อ. บางคนที
33	48 30 0033 4	อโนมา	3.94	นางสาวอโนมา นิลวงษ์	19 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
34	48 30 0034 2	โชคอิทธิพล	1.36	นายกฤษฎา สุขแสง	27/2 ม.6 ต.บางขัน แตก อ.เมือง
35	48 30 0035 0	ขวัญชัย	4.06	นางสิริกุล เสียง ระฆัง	1 ม.15 ต.สวนหลวง อ.อัมพวา
36	48 30 0036 8	เสน่ห์เทียน ทอง	1.44	นายเสน่ห์ เทียน ทอง	170/1 ม.7 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
37	48 30 0037 6	จิตรุ่งเรือง	2.84	นายศักดิ์ชัย ปาน ปิ่นแก้ว	287/4 ต.แม่กลอง อ. เมือง
38	48 30 0038 6	สายเกษตร มนตรี	1.30	นายสมศักดิ์ เมืองรัมย์	7 ม.10 ต.บางขัน แตก อ.เมือง
39	48 30 0039 4	โชคสวัสดิ์	4.76	นายศิริ ศิริลักษณ์ ศรัทธา	886/5 ถ.ราชญาติ รักษา ต.แม่กลอง อ.เมือง
40	48 30 0040 9	ไทรรงค์	4.24	นายชัย ตันติภณท์ ณรงค์ รักษา	89 ถ.คลองอัมพวา ต.อัมพวา อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
41	48 30 0041 7	พรคุณพ่อคุณ แม่ ๑	0.94	นายอรุณ รอดนิกร	59 ม.5 ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา
42	48 30 0042 5	พรคุณพ่อคุณ แม่ ๒	1.28	นายอรุณ รอดนิกร	59 ม. 5 ต.บางนางลี่ อ.อัมพวา
43	49 30 0043 3	สุขประเสริฐ ท้าว 4	2.99	นางอัจฉรา สุข ประเสริฐ	99 ม. 5 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
44	49 30 0044 1	เจริญรุ่งเรือง	1.56	นายรุ่งโรจน์ คีส์คุณธ์	80/1 ม.5 ต.บางกุ้ง อ.บางคนที
45	49 30 0045 9	โชคอัมพร	1.96	นายทองสุข ทองคง	51 ม.7 ต.บางพรหม อ.บางคนที
46	49 30 0046 7	พยนต์ย์ ๑	2.64	นายพนม พยนต์ย์	57 ม.1 ต.ยี่สาร อ. อัมพวา
47	49 30 0047 5	อวิรุทธ์	1.20	นายอัศวินทร์ เนาวรัตน์ วิมล	31/3 ม.11 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
48	49 30 0048 3	มาลัภณ์	1.15	นายเกลื่อน กลิ่นมาลี	48 ถ.สมุทรสงคราม- บางแพ ต.อัมพวา อ. อัมพวา
49	49 30 0049 1	บ้านกลาง สวน			
50	49 30 0050 6	ช.เชอวิส	1.56	นายยุทธนา กัลยานศรี	23/1 ม.3 ต.แคว อ้อม อ.อัมพวา
51	49 30 0051 4	ศิริวัฒนา	1.47	นาย ประเทือง วรรณศรี	56 ม.7 ต.เหมือง ใหม่ อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
52	49 30 0052 2	ลำภาแก้ว 6	1.96	นายมนัส เทพรักษา	170 - 172 ถ.เลียบ นที ต.อัมพวา อ.อัมพวา
53	49 30 0053 0	แสงทองส่อง ฟ้า	1.41	นายสัญญา แสงทอง อวาม	59/1 ม.7 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
54	49 30 0054 8	ศิษย์อาจารย์ ใจ	1.42	นายสากล บุญแสงส่ง	25/2 ม.7 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
55	49 30 0055 6	สวนเจริญ ลักษณะ	2.39	นายวินัย หล่อ ประดิษฐ์	24 ม. 2 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
56	49 30 0056 4	ฝนส่งฟ้า	2.76	นายนิติธิ์ ประกอบ ทรัพย์	28/1 ม.5 ต.นาง เคียน อ.เมือง
57	49 30 0056 2	ส.เกษตรชัย ณรงค์	2.55	นายณรงค์ อูทยาน ชัยรัตน์	69 ม.15 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา
58	48 30 0058 0	หิงห้อยท้าว	1.65	นางสุรีย์ พร พิมลวัฒน์	76 ต.อัมพวา อ.อัมพวา
59	48 30 0059 8	เพชรพเยาว์	1.69	นายณรงค์ หมั่นมณี	30 ม.8 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
60	48 30 0060 3	เพชรน้ำหนึ่ง	1.52	นายปฐม บุญฤทธิ์	8/14 ม.7 ต.เมือง ใหม่ อ.อัมพวา
61	48 30 0061 1	เพิ่มพูนทรัพย์	3.69	นายยงยุทธ เลา บัญชาชัย	62-64-66 ถ.เลียบ นที ต.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
62	48 30 0062 9	ไดมอนด์ 1	1.50	นางสาววิเชียร แสงผล	33 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
63	49 30 0063 7	ไดมอนด์ 2	1.43	นางสาววิเชียร แสงผล	33 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
64	49 30 0064 5	เกษตรเจริญ ทรัพย์	1.58	นายเฉลียว หนูเจริญ	14 ม.4 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
65	49 30 0065 3	ไพโรจน์นำ ทรัพย์	1.09	นายไพริน อ่วมบุญมี	13/1 ม.4 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
66	49 30 0066 1	วิมาน มะพร้าว	0.95	นายไพริน อ่วมบุญมี	13/1 ม.4 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
67	49 30 0067 9	ไชยชาญชัย	1.37	นางสาวมุกดา กลิ่น อบเชย	113/2 ม.7 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
68	49 30 0068 7	กฤษณะ	7.25	นายอภัย กลิ่นจิว	26 ม.2 ต.ช้าง อ. อัมพวา
69	49 30 0069 5	ทะเลจันทร์	4.39	นายพัฒน์ ฤทธิ์สกุล นพงศ์	35 ม.2 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
70	49 30 0070 0	โชคอนันต์	1.13	นายอนันต์ แนนแนบ	27 ม.3 ต.เหมือง ใหม่ อ.อัมพวา
71	49 30 0071 8	บ้านท้ายหาด 1			
72	49 30 0072 6	บ้านท้ายหาด 2			
73	49 30 0073 4	บ้านท้ายหาด 3			

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
74	49 30 0074 2	วัชรพาณิชย์	3.32	นางสาวนิรชา สุวจินต นาภรณ์	46,47 ม.5 ต.บางกุ้ง อ.บางคนที
75	49 30 0075 0	รุ่งเจริญชัย			
76	49 30 0076 8	ดวงดีการ ประมง	46.00	นายสมเกียรติ ศิริวิบูลย์ ไชยกุล	1023 ต.แม่กลอง อ.เมือง
77	49 30 0077 6	แม่กลอง ท่องเที่ยว	65.00	นายกัมพล ผาติกุล ดิลก	156 ม.1 ต.บางแก้ว อ.เมือง
78	48 30 0078 4	นาคินทร์	3.61	นายสุทิน ศฤงค์ สวัสดิ์	8 ถ.ริมแม่น้ำแม่ กลอง ต.อัมพวา อ.อัมพวา
79	48 30 0079 2	ลินเซียงเฮง			
80	48 30 0080 7	ไดมอนด์ 3	1.89	นางสาววิเชียร แสงผล	33 ม.11 ต.บ้านปรก อ.เมือง
81	48 30 0081 5	อ. กุ้ง	0.74	นายธวัชชัย ใจชาญ สุขกิจ	16/6 ม.6 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
82	48 30 0082 3	เกียรติ รุ่งเรือง 2	3.68	นางสาวจิรพร เจริญ จิตร	1 ม.15 ต.สวนหลวง อ.อัมพวา
83	49 30 0083 1	เกียรติ รุ่งเรือง 1	3.46	นายจำลอง เจริญ จิตร	1 ม. 15 ต.สวน หลวง อ.อัมพวา
84	49 30 0084 9	ฟ้ามีอาจัน			
85	49 30 0085 7	รุ่งอรุณ	1.37	นายไพรัช อ่วมบุญ มี	13/1 ม.4 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
86	49 30 0086 5	ลิขิตรุ่งโรจน์			
87	49 30 0087 3	โชคส์ญจร			
88	49 30 0088 1	โชคศิริชัย	0.83	นายศิริชัย กันอรุณ	52 ม.4 ต.ปลาย โพรงพาง อ.อัมพวา
89	49 30 0089 9	เพชรารีย์	1.27	นายไพรัตน์ หล้า วรรณะ	52/2 ม.4 ต.ปลาย โพรงพาง อ.อัมพวา
90	49 30 0090 4	โชคศิริพรนาวา			
91	49 30 0091 2	วันเพ็ญ	1.34	นายชัยวัฒน์ แซ่ใจ้ว	23/1 ม.7 ต.บางช้าง อ.อัมพวา
92	49 30 0092 0	โชคชาญชัย 2			
93	49 30 0093 8	รุ่งเสมอ			
94	49 30 0094 6	ช.โชครัชนิกร	1.26	นายชาญ หอมการะ เกต	80/2 ม.5 ต.ปลาย โพรงพาง อ.อัมพวา
95	49 30 0095 4	ศักดิ์มงคล			
96	49 30 0096 2	ดีเล็ก			
97	49 30 0097 0	ดีใหญ่			
98	48 30 0098 8	นาวาสุมุท 4			8 ถ.ริมน้ำแม่กลอง ต.อัมพวา อ.อัมพวา
99	48 30 0099 6	นาวาสุมุท 5			
100	48 30 0100 7	นาวาสุมุท 6			33 ม.11 ต.บ้านปรก อ.อัมพวา

ตารางรายละเอียดการจดทะเบียนเรือใหม่ ปี 2549 ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2549 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมายเลขทะเบียนเรือ	ชื่อเรือ	ขนาด (ตัน กรอสส์)	ชื่อ - สกุลเจ้าของเรือ	ภูมิลำเนาเจ้าของ เรือ
101	48 30 0101 5	นาวาสุมุท 7			
102	48 30 0102 3	นาวาสุมุท 8			
103	49 30 0103 1	นาวาสุมุท 9			
104	49 30 0104 9	พลอยไพลิน			
105	49 30 0105 7	โชคโยธิน	1.48	นายณรงค์ หมั่นมณี	30 ม.8 ต.บางช้าง อ. อัมพวา
106	49 30 0106 5	อนุรักษ์	4.77	นายอนุรักษ์ นิยมเวช	70/33 ม.9 ต.บ้าน ปรก อ.เมือง
107	49 30 0107 3	ส. ขวัญใจ เกษตร	1.30	นายสุพล มา ประกอบ	53 ม.4 ต.ปลาย โพรง อ.อัมพวา
108	49 30 0108 1	โรจน์ไพฑูรย์			
109	49 30 0109 9	น้องแพรว			
110	49 30 0110 4	โสภณวัฒนา			
111	49 30 0111 2	มะพร้าวห้าว			
112	49 30 0112 0	พยนต์ิพย์ ๒	3.76	นายพนม พยนต์ิพย์	57 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา
113	49 30 0113 8	ทัศนาวารี	3.42	นางสาวสุวัฒนา ทัศนาวารี	69 ม.1 ต.บางแค อ.อัมพวา
114	49 30 0114 6	บ้านปรก			
115	49 30 0115 4	ทัศนาวารี 1			
116	49 30 0116 2	เทพทรงชัย			

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วม

แบบสอบถามศักยภาพประชาชน

แบบสอบถาม

ทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อย
จังหวัดสมุทรสงคราม

คำชี้แจงในแบบสอบถาม

แบบทดสอบถามเพื่อศึกษาความเห็นของประชาชนในด้านทัศนคติ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำเอาความคิดเห็นของท่านไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวชมหิ้งห้อยของจังหวัดสมุทรสงครามต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ชาย ☐	หญิง ☐	
อายุ	☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30 – 34 ปี	☐ 35-39 ปี
	☐ 40 – 44 ปี	☐ 45 – 49 ปี	☐ 50 ปีขึ้นไป
การศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษา/ปวช.	☐ อนุปริญญา/ปวส.
	☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโทหรือสูงกว่า	
ภูมิลำเนา	☐ สมุทรสงคราม	☐ จังหวัดอื่น ๆ	
ระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม	☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5-9 ปี	☐ 10 – 14 ปี
	☐ 15 – 19 ปี	☐ 20 ปีขึ้นไป	

**ตอนที่ 2 ทักษะคิด ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชม
หิ่งห้อยสมุทรสงคราม**

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชม หิ่งห้อยสมุทรสงคราม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ					
1.	นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมากกว่ากิจกรรม อื่นๆ					
2.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมหิ่งห้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น					
3.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัด สมุทรสงคราม					
4.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องวงจร ชีวิตของหิ่งห้อย					
5.	จำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับ นักท่องเที่ยว					
6.	เรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย					
7.	นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย					
8.	ท่านพอใจกับรายได้ที่ได้รับเมื่อมีการจัดท่องเที่ยวชม หิ่งห้อย					
9.	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ สามารถจัดการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้อย่างยั่งยืน					
10.	ผู้ประกอบการธุรกิจนำชมหิ่งห้อยมีการแข่งขันสูง					
	ด้านการมีส่วนร่วม					
11.	การนำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยได้รับความร่วมมือจากคน ในพื้นที่					
12.	ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการชมหิ่งห้อย เป็นจำนวนมาก					

13.	ลักษณะของเรือที่นำนักท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในปัจจุบันมีความเหมาะสมไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนที่เป็นเส้นทางเรือผ่าน					
ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14.	ผู้ประกอบการเรือทุกกลุ่มควรจัดเส้นทางสำหรับนำชมหิ่งห้อยให้เป็นรูปแบบหรือเส้นทางเดียวกัน					
15.	เรือที่นำชมหิ่งห้อยควรเป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อรักษาธรรมชาติ ไม่ก่อมลพิษทางน้ำ ทางเสียงและไม่ทำลายความสงบของหิ่งห้อย					
16.	ควรรวมกลุ่มผู้ประกอบการนำชมหิ่งห้อยในรูปศูนย์รวมของอำเภอหรือจังหวัด					
17.	ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่าการชมหิ่งห้อยเพียงอย่างเดียว					
18.	ควรสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น					
19.	ควรจัดสถานที่พักของนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน					
20.	ควรคิดบริการนำเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน					

ปัญหา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและความต้องการการช่วยเหลือ สำหรับการชมหิ่งห้อยในจังหวัดสมุทรสงคราม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

**แบบสอบถามศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อชมหิ่งห้อย
จังหวัดสมุทรสงคราม**

คำชี้แจง

แบบสอบถามศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแบบสอบถามตามโครงการวิจัย “การสำรวจและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม” สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนของการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม คณะวิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ข้อมูลของท่าน

เกณฑ์การตอบแบบสอบถาม

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ประกอบการท่องเที่ยว	2. ผู้ประกอบการบ้านพัก
3. ผู้ประกอบการเรือจ้าง	4. ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น
5. องค์กรและหน่วยงานราชการ	6. ประชาชน
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

2. เพศ 1. ชาย 2. หญิง

3. อายุ ปี

4. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อย ปี

5. รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน บาท

ตอนที่ 2 ศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำการชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม

ข้อที่	ข้อความคำถามศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ การชมหิ่งห้อยสมุทรสงคราม	การประเมินศักยภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์					
2.	ท่านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการท่องเที่ยวชม หิ่งห้อย					
3.	ท่านมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว					
4.	ท่านมีการดูแลคุณภาพสถานที่ท่องเที่ยว					
5.	ท่านมีการดูแลสิ่งแวดล้อม					
6.	ชุมชนมีการจัดการแหล่งจำหน่ายสินค้า					
7.	แหล่งจำหน่ายสินค้ามีจำนวนมากเพียงพอ					
8.	การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้น					
9.	ตลาดจำหน่ายสินค้าดำเนินมาต่อเนื่องยาวนาน					
10.	รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์สินค้าในชุมชนมีคุณภาพ					
11.	มีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนสนับสนุนการท่องเที่ยว					
12.	กลุ่ม/ชมรมได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ					
13.	การจัดการท่องเที่ยวดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง					
14.	การจัดการท่องเที่ยวมีการดำเนินการเป็นกระบวนการ					
15.	การจัดการท่องเที่ยวมีความสามารถในการหาลูกค้า					
16.	มีหน่วยงานหรือกองทุนสนับสนุนการลงทุนการท่องเที่ยว					
17.	มีเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น					
18.	มีการลงทุนการท่องเที่ยวมากขึ้นในท้องถิ่น					
19.	กลุ่ม/ชมรมมีโครงสร้างการบริหารจัดการในองค์กร					
20.	การจัดการท่องเที่ยวมีการติดต่อกันเป็นเครือข่าย					

ข้อเสนอแนะต่อศักยภาพที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำชมหิ้งห้อยสมุทรสงคราม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ปาริชาติ รัตนรักษ์

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต(เกียรตินิยม) สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศาสตร์

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

Certificate in Women in Development Asian Center

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก

อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จิราณัฐ ไสภา

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

3. ปณิดา สงวนทรัพย์

ประวัติการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

(ด้วยทุนพัฒนาอาจารย์สาขาขาดแคลน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล)

2545 ผังเมืองมหาบัณฑิต สาขาการวางผังเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ด้วยทุนพัฒนาอาจารย์สาขาขาดแคลน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล)

ประวัติการทำงาน

2539 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2546– ปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4. ดร. ปรังญนันท์ นิลสุข

ประวัติการศึกษา

2532 ศีษาศาสตรบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2538 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

2530 - 2531 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ งานโสตทัศนศึกษา กองงานวิทยาเขต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2531 – 2549 อาจารย์ประจำแผนกอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

2549 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ